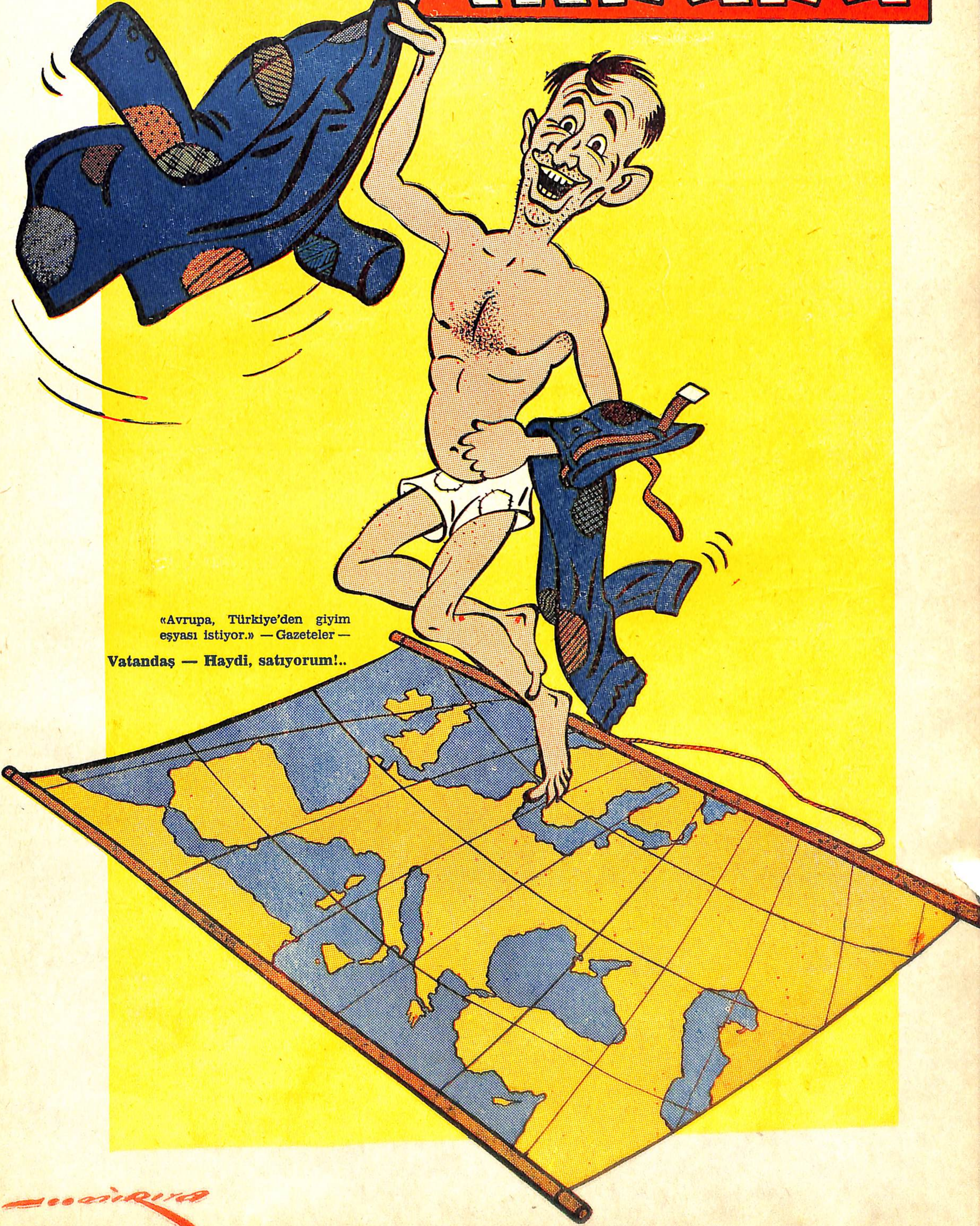
Akbaba

«Avrupa, Türkiye'den giyim eşyası istiyor.» — Gazeteler —

Vatandaş — Haydi, satıyorum!..

1964 YILINDA

100

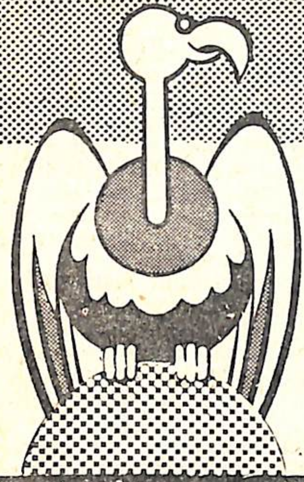
apartman dairesi

YENİ YUVANIZDA MESUT OLUNUZ

(Faal: 725—40)

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Salâhattin Kutlu, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinçpağ, Mıstık,

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası

Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

27 Şubat 1964
Cilt : 6 — Sayı : 9
YIL : 42

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Bu memlekette de bir gün...

TÜRKİYE, büyük zorluklar içindedir. El değmemiş ham topraklarımız, kat kat denizaltı tarlalarımız insan gücü bekliye dursun, biz çocuklarımıza sınır kapılarını gösteriyoruz: «Git, ekmeğini yabancı dünyalarda kazan» diye...

Sayın İnönü, aile sofralarında lokmaların gittikçe küçüldüğünü açıkladı. Ferit Melen, tencerelerin yağsız kaynayacağı günler uzak değil, dedi. Dış ticaret açığımız, rakamların sayısız kazmalarile derinleşen bir uçurum. Kapısında beklediğimiz dostlardan uzanan yardım, yıllardır sıkılan bir limonun son damlaları...

Bir de Nişantaşı caddelerinden, Şişli caddelerinden, apartman altı pasajlardan geçiniz. Baştan başa Amerikan pazarı!.. Onbeşbin liraya Amerikan ocağı.. Onbin liraya Amerikan müzik dolabı.. Altıbin liraya Amerikan kürk.. Üçbin liraya Amerikan yatak.. Amerikan komposto, Amerikan sabun, Amerikan diş macunu, Amerikan traş kremi...

Hele dudaklardaki sigaralar? Hepsi Amerikan!

Gazetelerde gözüme ilişti: Yüz bin lira tutarında Amerikan eşyası ele geçirilmiş!

Ayol, vitrinler bunlarla dolu.. Dükkânlar tıklım tıklım, nerdeyse kaldırımlara taşacak.. Hangisinin kapısından içeri girip bir fiat dökümü yapsanız, toplam, yüzbinden aşağı düşmez!

Ama bu açık meydan kaçakçılığını görebilmek için bile malî polis'in işe başlamasını bekledik. Bu da çocukluğumuzdaki körebe oyunundan farksız: Nasılsa, içlerinden birinin yakası elimize geçti!

Bunlar kaçak eşyaymış... Peki, Gümrük kapısından namuslu namuslu giren şu patlıcan moru, şu erguvan penbesi, şu ördek yeşili İtalyan camlarına ne diyelim?.. Ekzotik bir yaprağı andıran şu tabak, çingene zurnasına benzeyen şu vazo?.. Biri üçyüz elli lira, öbürü dörtyüz altmış... Kim sokuyor bunları bu memlekete?

Biz, kitap basacak kâğıt bulamıyoruz: Duyguyu, düşünceyi paketlemeyen, biraz tok, biraz beyaz, biraz kâğıda benzer kâğıt.. Yok!.. Ama Beyoğlunda Fransız parfömü, İngiliz kumaşı, İtalyan kravatı var.. Beyen, beyendiğini al!

Hele gazetelerin küçük ilânlar sayfası, bizim ekonomik bünyemizin röntgen filmidir: Hiç giyilmemiş son model, Paris'li astragan, Amerika'lı vizon, Almanya'lı etol mü istersiniz: İşte telefon numaraları...

1964 model İmpala otomobil, sıfır kilometrede sizi bekliyor. El değmemiş Pontiac, seksenbini saydınız mı, kapınızda!

Bu yalnız İstanbul'da değil, bu yalnız Ankara'da, İzmir'de değil. Sınır illerimizde, çarşı, pazar kaçak eşya sergisi diyorlar.

Ama bundan da acısı, bundan da korkuncu, bundan da ayıbı var:

Maçka'dan Dolmabahçe'ye inmiş, İstanbul'a gidiyordum. Kabataş kıyılarında Sinan'ın tek minareli bir camii vardır: Topraktan, mermer bir fidan fışkırmış sanırsınız. Bir de baktım, kapının iki yanındaki iki sütuna yeşil birer ilân yapıştırılmamış mı! Suratıma iki tokat yapıştırılsa böylesine canım yanmaz, böylesine yüzüm kızarmazdı.

Bu iki ilân, Türk Hava Yolları'nın ilk ilânı idi: Hacılarımızı Suudi Arabistan'a uçmaya çağıran ilânlar!

Bunu devlet eliyle yapıyorduk: Devlet eliyle vatandaşları Hacca dâvet ediyor, afişler bastırıyor, cami duvarlarına yapıştırıyorduk!

Demek, bu yıl da müslüman kardeşlerimizin ceplerine ikiyüzer dolar ve ikiyüzer Türk lirası koyup Arap dünyasına göndereceğiz.

İkibin kişi gitse, beş milyon lira.. Onbin kişi gitse, yirmi beş milyon lira!.. Biz, bu kadar parayı alabilmek için, küçücük Avrupa devletleriyle masa başlarında pazarlıklar ediyoruz. Demek bir Hac seferine bir Belçika, bir İsviçre kredisi!

O Arap dünyası ki, Hacı soygunu ile altın kaplama otomobil yaptırıyor, altın kurnalı hamam yaptırıyor ve Makarios'la kolkola karşımıza çıkıyor!

Demek, Diyanet İşleri Başkanından bir bildiri yayınlamasını isteyemiyoruz: «Bu yıl, devletimiz büyük sıkıntılar içindedir. Büyük zorluklar içindedir Büyük darlıklar içindedir. Borç içinde olan bir insana Hac, nasıl caiz değilse, borç içinde bir devletin evlâtlarına da Hac caiz değildir. Bu yüzden devletimizin giriştiği plânlı kalkınış çabaları, bizi, milletçe umduğumuz mutlu günlere kavuşturuncaya kadar, Hac için pasaport istenmemesini din kardeşlerimizin vatanseverlik duygularından bekleriz» diye...

Bu, dinin dünya işlerine karışması değildir. Dini dünya işlerine karıştıranlar, cami duvarlarına uçak ilânı yapıştıranlardır. Bu, sadece Diyanet işlerinin, vicdanları aydınlatması, gönüllere teselli vermesi, vatandaşları uyarmasıdır.

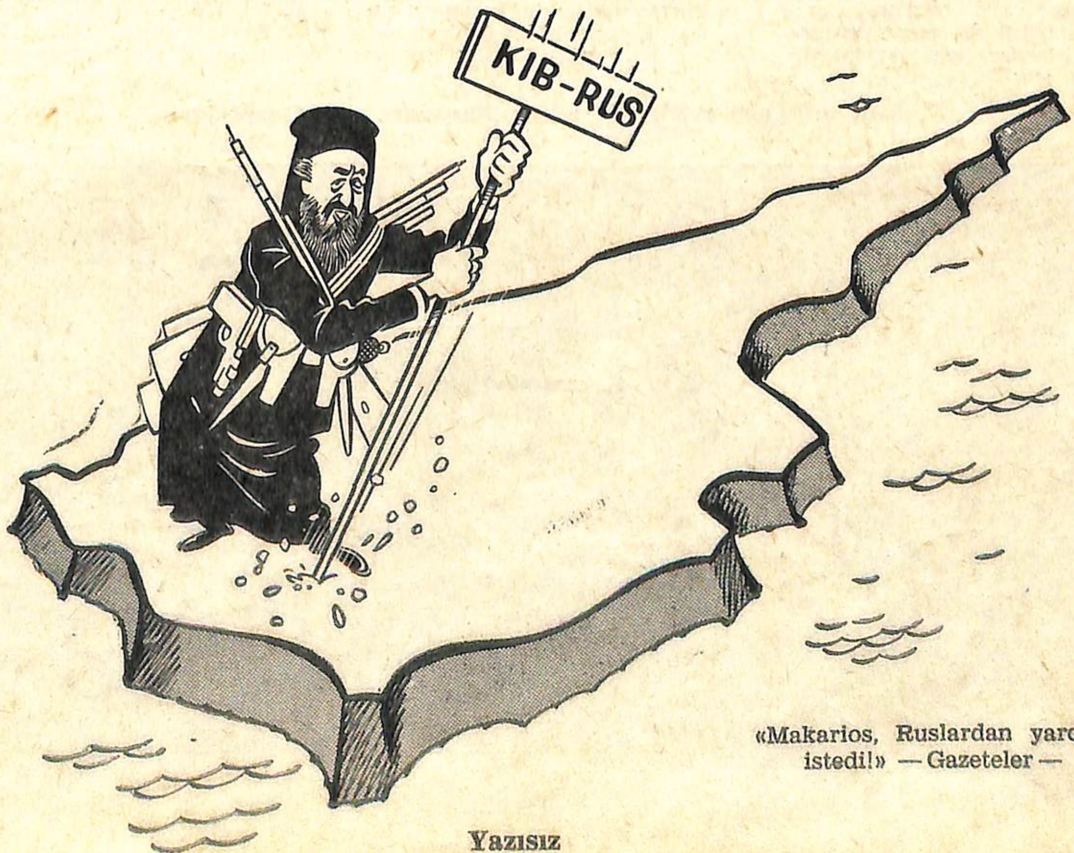
Biz, dinin kutsal meşalesini bu mutlu yolda yakıp politika yolunda söndüreceğimize, politika yolunda yakıp bu mutlu yolda söndürüyoruz.

Ne demişti Tevfik Fikret:

«Bu memlekette de bir gün sabah olursa...»

Aradan altmış yıl geçti... Sabah olmuyor, olmuyor, olmuyor!

Yusuf Ziya ORTAÇ

«Makarios, Ruslardan yardım istedi!» — Gazeteler —

Yazısız

Tosunun ŞEREFİNE!

naci sadullah

BIR akşam üstü cezaevine çektiği küçük arabacıkla mahkûmlara öteberi taşıyan ihtiyar Tosun'un öldüğü haberi yayıldı. Hemen bütün mahkûmlara az çok keder veren bu ölümden en fazla tasalanan insan, şimdi beygirsiz kalan o arabacığın otuz yıllık sürücüsü yetmiş beşlik Kadir efendi olmuştu. Çünkü, Tosun'un ölümiyle onun görevi de bitmiş oluyordu.

Tosun'suz ne yapabilirdi artık?

Mahkûmların «Erzak Kamyonu» adını verdikleri o arabayı, kayışları omuzlarına takıp kendisinin çekebilecek hâli yoktu ya... Hapishane idaresinin yeni bir beygir alamıyacağı da muhakkaktı.

Yirmi yıl önce, arabanın eski beygiri ölünce Kadir efendi uzunca bir zaman ortada kalmıştı: Çünkü, hapishane bütçesinde yeni beygir almak için tahsisat yoktu.

Çaresiz, mahkûmlar aralarında para toplamışlar ve Tosun'un alınmasını sağlamışlardı.

Kadri efendi, bu sayede işine yeniden kavuştuktan sonra, Tosun'a baba gibi bakar olmuştu. Hayvanın biraz keyfi kaçsa, Kadir efendinin ödü kopardı: Ya bu da giderse diye...

Eski beygirin yerine yenisi resmen alınmış olmadığı için, cezaevi bütçesinde, ne Kadir efendinin aylığına, ne de Tosun'un yem tahsisatına yer verilemiyordu. Çaresiz, hem Kadir efendiyi, hem Tosun'u beslemek, yine mahkûmlara düşmüştü.

Kadir efendi bütün bunları bildiği için âkıbetinden hiç de ümitli değildi. Ne yapabilirdi artık?.. Hapishanede öyle eski kalantor mahkûmlar da kalmamıştı.

Tosun'un ölümü ortaya bir mesele daha çıkarmıştı: İhtiyar hayvanın yığılmış leşi, cezaevi kapısının biraz ötesinde, serilmiş yatıyordu. O koca alâmeti oradan kaldırıp münasip bir yere gömmek de bir masraf işiydi elbet. Cezaevi müdürü savcılığa bildirip nasıl davranması gerektiğini sordu. Savcılıktan:

— Siz işi Millî Emlâk Müdürlüğü'ne haber verin.. Mirî mal olarak hayvanın ölüsü de, dirisi de onlarındır. Gelsinler, hem derisini yüzdürüp alsınlar, hem de gerisini gömsünler, demişlerdi.

Müdür, bu talimata uyup telefonu Emlâk Müdürlüğü'ne açtı. Onlar, önce Tosun'un hapishane kütüğündeki kaydını sordular. Müdür, yeni tâyin edilmiş olduğu için, hayvanın hapishaneye ne zaman, nasıl mal edildiğini bilmiyordu. Millî Emlâk Müdürüne:

— Başüstüne efendim, hemen çıkarttırıp birazdan arzederim, dedi.

Telefonu kapattığı zaman rahat bir nefes almıştı: Demek ki, kütükteki kaydının çıkarılmasından sonra, Tosun'un başına bir kocaman dert kesilen ölüsü de ortadan kalkmış olacaktı.

Fakat zile basıp çağırttığı baş kâtibin verdiği bilgi, müdürün bir dakikacık bile sürmemiş olan rahatlığını yeniden bozmuştu: Baş kâtibin anlattığına göre Tosun'un cezaevi defterlerinden hiç birisinde kaydı yoktu. Parası mahkûmlar tarafından ödenmiş bir hayvana, cezaevi nasıl resmen sahip çıkabilirdi?

Müdür baş kâtiple konuşurken, odacı bir vatandaşın kendisiyle görüşmek istediğini bildirdi. Müdürün «Buyursun» demesinden sonra içeriye kafası ustura ile kazınmış, pala bıyıklı, ensesinden görünen yanakları korkulacak kadar kırmızı bir adam girdi. Kocaman iki eliyle göbeğinin üstünde tuttuğu eski kasketini çember gibi ağır ağır çevire çevire müdürün masasına yaklaşarak:

— Başınız sağ olsun bey dedi.

Müdür, bu baş sağlığının kendine Tosun yüzünden dilendiğini birden kavrıyamamıştı.

— Hayrola efendim?.. Diye sorarak, karşısındakini dikkatle süzmeye koyuldu.

Adam, ciddiyetle kaşlarını çatarak:

— Yoksam bana oyun mu ettiler?.. Kapıda yatan hayvan, gerçekten sizin emektar değil mi?.. diye sordu.

Müdür, işi anlayınca acı acı gülümsedi:

— Bizim... Bizim hayvan... Teşekkür ederim baş sağlığınıza... Zihnim başka bir şeyle meşguldü de birden kavrıyamadım...

Adam, ferah bir nefes alarak:

— Olur bey.. İnsanlık hali, dedi ve ilâve etti:

— Eğer hayvanın derisini bana bırakırsanız, gömmesini üzerime alırım...

Müdür yeniden ferahlamıştı:

— Buyrun, şöyle oturun biraz, diyerek herifi bir sandalyeye yerleştirdikten sonra telefonla hemen savcıyı buldu:

— Beyfendi, dedi, sizi yine hayvan meselesi için rahatsız ediyorum. Emrinize uyarak, Millî Emlâk Müdürlüğü ile temas ettim. Onlar, evvelâ hayvanın demirbaş kaydını çıkarmamızı istediler. Bendeniz kendilerine «Olur» dedim ama, burada durumu inceleyince öğrendim ki hayvanın bizde kaydı yokmuş. Çünkü Tosun'u, hapishane idaresi değil, mahkûmlar satın almışlar... Şimdi bize bir müracaat var. Bir vatandaş: «Derisini bana bırakırsanız ,ben hayvanı gömerim» diyor. Bu teklifi kabul etsek de bu işten kurtulsak olmaz mı savcı beyciğim?

Savcının bu sözlere verdiği cevapları yüzünde gittikçe artan bir ekşiyişle dinliyen müdür:

— Başüstüne efendim, diyerek telefonu kapatırken, haksız yere ağır ceza giymiş masum bir sanık isyanı içindeydi. Baş kâtibe dönerek:

— Öyle bir anlaşma için size izin vermek selâhiyetimiz dışında diyor.. Hesabımızı Millî Emlâk Müdürlüğü ile görmek düşüyormuş bize...

— Pekiy, görelim efendim.

Müdür öfkelenmişti:

— Görelim diyorsun baş efendi ama, Millî Emlâk Müdürlüğü bizden hayvanın resmî kayıtlarını istiyor. Hani kayıtlar?

— E, siz de durumu aynen anlatırsınız efendim...

— Olur mu canım, olur mu? Bir hayvan bir hapishaneye on yıl hizmet eder de kütükte kaydı bulunmaz olur mu?.. Siz bu işi vaktiyle çürük tutmuşsunuz. Mahkûmların, hayvan bedellerini kendi aralarında topladıklarına dair bir zabıt yapacaktınız. Sonra bir zabıt daha tanzim edip hayvanı hapishane demirbaşına gönül rızasiyle bağışladıklarını tesbit edecektiniz. Sonra bu zabıtlara dayanan bir zabıt daha tutup hapishanenin demirbaş defterine kaydını işliyecektiniz. Siz tutmamış, yapmamış, işlememişsiniz. Bunların hiçbirisi hazırlanmadan koskoca bir hayvan devletin resmî bir arabasına nasıl sürülür? Bu, insan değilki gönüllü hizmet etti diyesin!

Bu sefer kızmak sırası baş kâtibe gelmişti. Öfkesini elinden geldiği kadar saklamağa çalışarak:

— Haklısınız ama beyfendi, dedi, savcılığa, Millî Emlâk Müdürlüğüne haber verip işi büyütmeseydiniz.

Müdür, pişmanlığını saklamadı:

— Oldu bir kere... Ben nerden bileydim uğursuz hayvanın sicilsiz olduğunu?.. İş meydana çıkarsa «Mahkûmlardan usulsüz para toplayıp kaçak hayvan işletmiş» diye tahkikat açarlar hakkımda... Gerçi muamele benim zamanımda olmamış ama, bu beni kurtarmaz ki.. Adama «Sen bu hapishaneyi teslim alırken o koskoca hayvanı görmedin mi?» diye sorarlar.. Zaten o uyuz hayvanı daha ilk görüşümde gözüm tutmamıştı benim.. Nuhusetin biriydi. Ben bu meslekte kendimi sade insan sarrafı olmuş sanırdım ama, meğer hayvan sarraflığım da az değilmiş: Şeceresinde bir bozukluk olduğunu şıp diye sezmişim... Şimdi gel de ayıkla pirincin taşını bakalım.. İster misin bir beygir yüzünden, hapishane müdürlüğünden mahkûmluğuna düşelim?

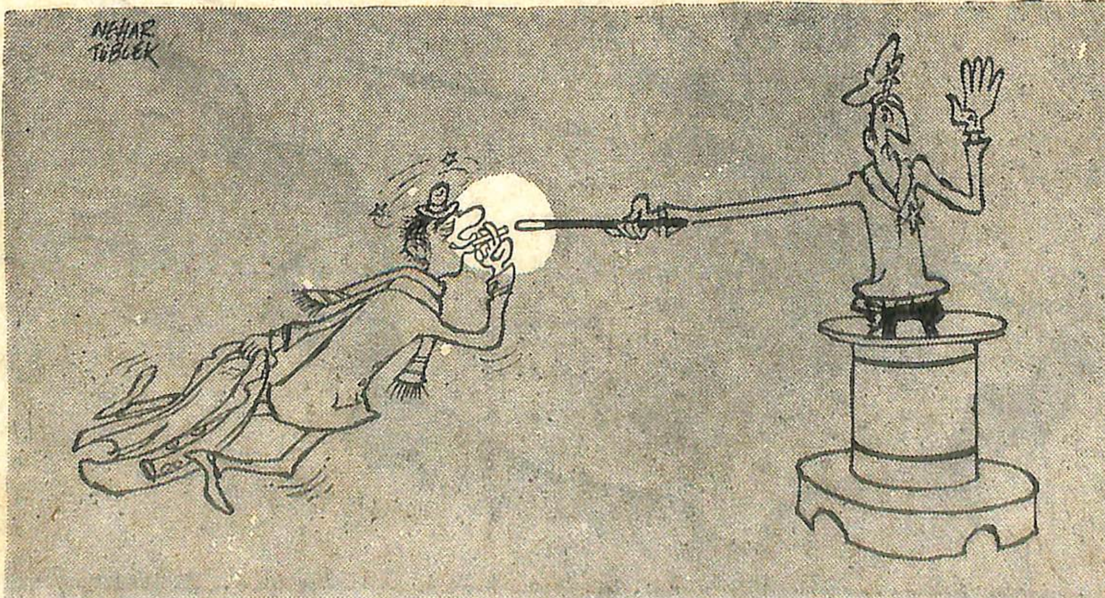
Baş kâtip içini çekerek:

— Allah esirgesin müdür beyciğim, dedi.

Müdür, çalan telefona uzandı. Konuşurken:

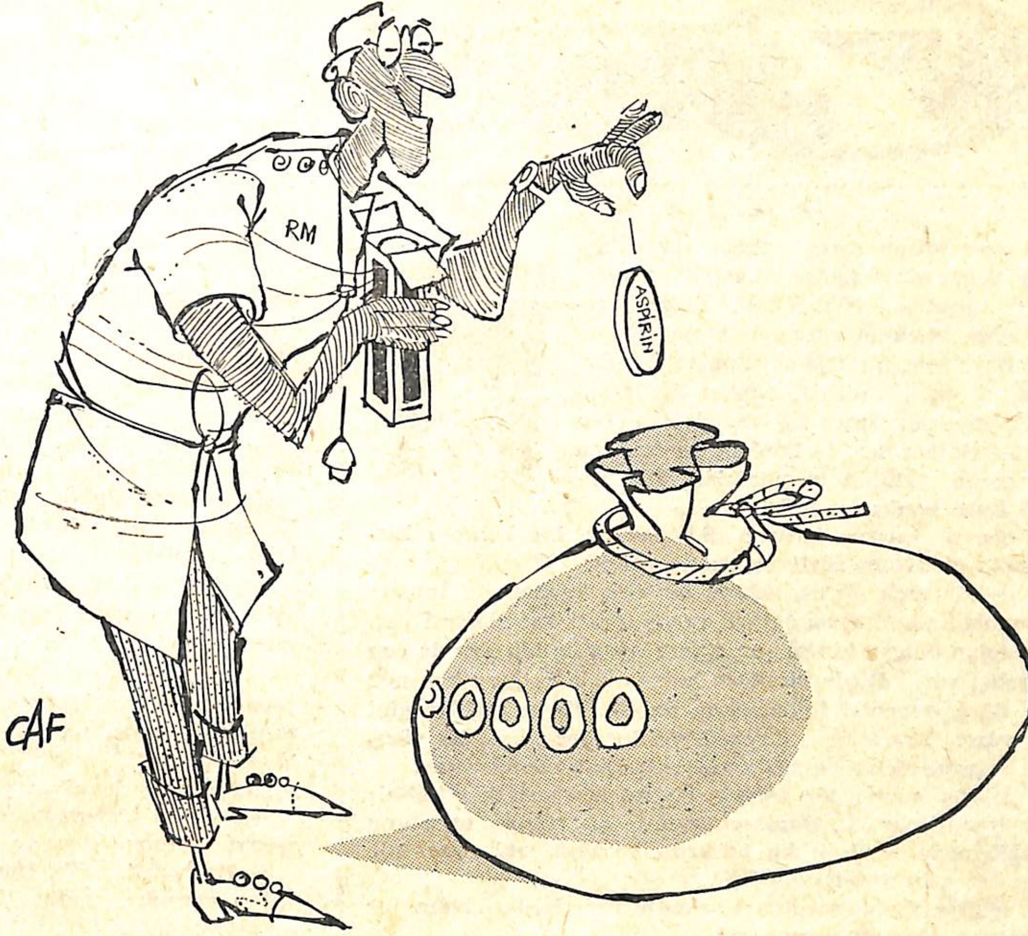
— Araştırıyoruz efendim... Henüz bulamadık efendim... Hayvanın kayıtları oldukça eskiymiş efendim... Mahzene adamlar indirdik efen-

Trafik polisleri ışıklı değnek kullanıyor.. — Gazeteler —

— Mersi!..

«Doktarlar 15 lira vergi veriyorlar» — Gazeteler —

Yazısız

dim... Bulunur bulunmaz arzedeceğiz efendim...

Demesinden, karşısındakinin Millî Emlâk Müdürü olduğu anlaşılıyordu. Konuşma bittiği zaman sararmış yüzünü ter basmıştı. Baş kâtibe:

— Felâket, dedi, gördün mü başımıza geleni?.. «Hayvanın gömme masrafı cezaevine aittir. Biz, kaydını ve derisini isteriz» diyor herif!

Baş kâtip bilgiç bilgiç başını salladı:

— O Millî Emlâk'çiler böyledir müdür beyciğim: Tek düğmesi üzerinde hakları bulunduğunu öğrenseler, sırtınızdaki cekete sahip çıkarlar...

Müdür içerledi:

— Canım, ben hayvanın derisinde değilim. Yeter ki kendi postum elden gitmesin, diye âdeta inledi.

Derinin isteklisi olan şişman vatandaş, deminden beri dinlediklerinden, artık kendisine bir iş kalmadığını anlamıştı. Kalkıp müdürün masasına doğru yürüyerek:

— Bana müsaade müdür bey, dedi.

Müdür, onun veda için uzattığı eli sıktı, ama bırakmadı: Onunla beraber son kurtuluş ümidi de gitmiş olacaktı. Kararsız:

— Adınız ne sizin?.. Diye sordu.

— Süleyman... Celep Süleyman derler bana...

— Bak bay Süleyman, ben adam sarrafıyımdır, anlarım: Sen, yüzü gibi içi de temiz bir insana benziyorsun.

Celep Süleyman, hin hin gülümsedi:

— Anlamaz mısın bey? demin söyledin ya, senin gözünden hayvanın cibilliyeti bile kaçıp kurtulamamış...

— Dalga geçme Süleyman efendi... Şimdi konferansı bırakalım da sen beni dinle: Şayet hem kendin nasiplenmek, hem de bize bir iyilik etmek istersen, bu gece bu hayvanı buradan yürütüver... İster derisini yüz nallarını sök, ister kuyruklarını yol... Yeter ki biz duymamış, görmemiş, bilmemiş olalım...

Bu teklif üzerine celep Süleyman kalın kaşlarını çatarak hâlâ müdürün elinde duran elini çekmek istedi:

— Sen ne demek istiyon müdür bey? Bu senin beni sürmek istediğin işe düpe düz hırsızlık demezler mi?

— Demezler Süleyman efendi, demezler.. Hem mahalledeki ümmet-i muhammedi bir leşten kurtaracaksın, hem bizim başımızı dertten... Sonunda sen de alnının teriyle biraz nasiplenmiş olacaksın... Dinle beni, bu sevabı işlemekten kaçınma.

Yanına sokulup, celep Süleyman'ın, kasketini tutan öbür elini de bileğinden baş kâtip kavramıştı:

— Haydi bay Süleyman, kırma müdür beyi... Kaldır şu leşi ortadan!

Müdürün, baş kâtibin bütün zorlamalarına rağmen celep Süleyman yola gelmedi:

— Ben fıkarayım ama, hırsız değilim diyordu. Kaydı, kuyudu bulunmıyan sabıkalı bir hayvanın ölüsünden bana ne hayır gelir?.. Yok müdür bey yok, ben bu yaştan sonra adımı leş hırsızı çıkaramam...

Bunlar celep Süleyman'ın son sözleri olmuştu. Ondan sonra iki elini hızla çekip kurtararak odadan çıkmış, gitmişti.

Baş kâtiple müdür acı acı bakıştılar: O sırada bu işi yapacak bir hırsız bulsalar, ikisi de alnından, hattâ ellerinden öpeceklerdi.

Hapishane müdürü dişlerini gıcırdatarak:

— Çalmazlar namussuzlar, dedi, çalmazlar... Çünkü bu namuslu hırsızlık!

* * *

Ertesi sabah, Tosun'un ölüsünün yerinde yeller esiyordu. Ama onun yerine, hapishane kapısı önünden caddeye çıkan dikçe yokuşun ortasında bir başka ölü yatmaktaydı. Henüz savcı gelmediği için, onu bulunduğu durumda bırakmışlardı.

Bu, omuzlarına takılmış kayışlarla arabaya koşulu, Kadir efendiydi.

İhtiyarcık, ümitsiz hayatının son çaresi olarak Tosun'un işini kendisinin yapıp yapamıyacağını denemek istemiş, ama yokuşu çıkamamıştı!

O günün gecesi ise, celep Süleyman, Kör Artin'in Kumkapı'daki meyhanesinde, yüzünün kırmızılığını biraz daha alevlendiren bir çakır keyiflik içinde karşısındaki kafadarına şu sözleri söylüyordu:

— Açık gözler akıllarınca beygir leşini bana çaldıracaklar, sonra da polis kapıya gelip de: «Kimden kuşkulanıyorsunuz?» diye soranda: «Vallaha bilmeyiz emme, zabahtan biri varıp hayvanın derisini istediydi bizden» diyerek şu garip Süleyman'cığı ele vereceklerdi! Heh.. Sanki Allah bütün akılları onların gafasına tıkmısdı da bizimkine saman doldurmuştu...

Önündeki kadehi dikip kıs kıs gülerek:

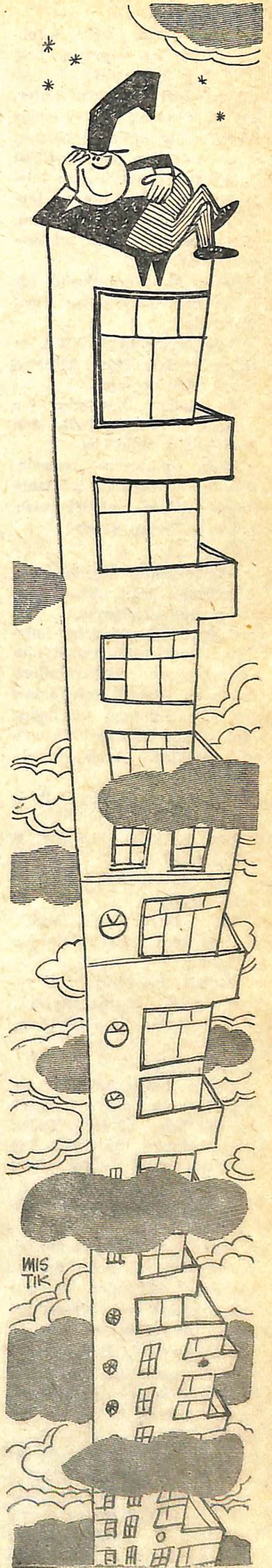
— Ama ben onlara öyle yanık namus türküsü okudum ki, garşımda hırsızdan bile püsük galdılar... Şimdi hayvanın leşini ortada görmeyince akıllarına babaları bile gelir de şu garip Süleyman'cık gelmez gayrı...

Bir de o kokoz müdür kendini insanın da, hayvanın da sarrafı bellemiş... O hayvanın sarrafı da, biz sarrafın hayvanı mıyız be Recep?

Celep Süleyman, pek beğendiği bu kendi lâfına, kahkahayı Recep'ten evvel basmıştı. Sonra kaldırdığı kadehini arkadaşınınkine vurarak:

— Haydi, dedi, çek şu aslan sütünü... Rahmetli Tosun'un şerefine!

Naci Sadullah

Yüksek politikacı!

PAZARTESİ :

Venizelos'un oğlu Sofokles Venizelos, vapurda briç oynarken ölüvermiş...

Hani, bizim Meşhedi Cafer, eski bir dostunun, onsekiz yaşında bir güzelle sarmaş dolaş yatarken can verdiğini haber alınca: «Özüme de böyle bir ölüm» demiş ya, işte bu da öyle, bahtiyar bir ölüm, yatmadan, inlemeden, pıt, ampûl söner gibi...

Derler ki, Venizelos'un oğlu da babası gibi bir Türk dostuydu...

Yine derler ki, E.O.K.A. cı Grivas'ı Kıbrıs'tan Atina'ya dâvet eden de odur.

Bu çağdaş haydudu niye çağırdı, bilinemez. Belki deh demek için, belki çüş.

Eğer muhterem pederinden kalma dostluk mirasına ihanet ettiyse, gittiği yerde babasına hesap versin!

SALI :

Büyük Millet Meclisi'nde... Anladınız değil mi?.. Yine iki mebus döğüşmüş.

Pekiy, döğüştüklerini anladınız. Artık bütün millet biliyor ki, sayın milletvekillerimizin en başarılı çalışmaları bu: Ya söğüşme, ya döğüşme... Acaba döğüşenlerin hangi partiden olduklarını da anladınız mı?

Biri C.H.P. li biri A.P. li mi? Değil!

Biri Y.T.P. li, biri A.P. li mi?.. Değil!

Biri M.P. li, biri T.İ.P. li mi?.. Değil!

Biri... Değil. Değil. Değil!

İkisi deee... Evet, ikisi de A.P. li!

Demek sıra birbirlerini yemeğe geldi... Aman gayret... Tek kurtuluş ümidiniz bunda!

ÇARŞAMBA :

Dünya gazetesinde bir fotoğraf: Vatan caddesi civarına dökülen çöpler... Dalga dalga uzanan bir pislik, bir mikrop denizi... Bir sinek tarlası.

Bu çöpleri kimler mi döküyormuş?

Aman vatandaşlarımızın günahını almayın, onlar değil... Bu suçu işliyenler, bu suçu işliyenlerden ceza alması gereken bir müessese.. Bir şehir müessesesi.. Belediyemiz!

Vatan caddesine çöp... Belediyeye yakışır mı bilmem, ama, vatanseverliğe yakışmaz.

Zavallı vatan... Seni üç ayda gül, gülistan yapacaklarını, on yedi yıl önce söylemişlerdi... Bunca zaman sonra, vatanı değil, caddesini bile çöplük olmaktan kurtaramadık!

Az çok Fransızca bilenlerin malûmudur: Vatan «va t'en» ın mânası defol demektir... Defol!

PERŞEMBE :

Ticaret Bakanlığı pek yerinde bir tedbir almış: Bundan sonra memlekete düşük kaliteli mallar sokulmıyacakmış...

Pek güzel, pek doğru, pek münasip... Otomobil mi ithal edeceğiz? Ya Cadillac, ya Buick, ya Mercedes... Viski mi ithal edeceğiz? Mutlaka Skoç... Şampanya mı? Fransız, kırmızı kordon...

Galiba bu karara uygun olsun diye şeyin bile en iyisini, en kalitelisini ithal ediyoruz: Geceliği beş bin liraya skandal kraliçesi Mandy'yi!..

CUMA :

Bir gazete, geçen sabah, anaları, babaları, hastaları telâşa düşüren korkunç bir haber yaydı:

İstanbul'daki sütlerin çoğu Verem ve Malta humması mikrobu taşıyormuş. Öyle ki, bu tehlikeli konuda araştırmalar yapan doktor Zekâi Muamemr Tunçman bile hastalığa tutulmuş!

Bir de bugünkü gazeteleri açtık ki, kıymetli doktorumuz hayretler içinde:

— Ben, diyor, incelemeler yaparken Malta Hummasına tutuldum ama, on dört yıl önce 1950 de!..

Hani yeniçeri ağası yolda Mişonaçi'nin karşısına çıkıp palayı çekmiş:

— Bre çıfıt!.. Siz Hazreti İsâ'yı çarmıha gerip öldürmüşsünüz ha?..

Zavallı yahudi korkudan titreyerek yalvarmış:

— Aman ağam, bu bin beş yüz sene evvel olmuş.. Yeni bir şey değil!

Yeniçeri ağası, pala elde, kaşlar çatık:

— Anlamam öyle şey, demiş, ben daha bu sabah duydum!

Yine bravo doğrusu, bizim gazeteci arkadaş. bin beş yüz yıl önceki olayı değil, on dört yıl önceki olayı yeni duymuş... Arada bin dört yüz seksen altı yıllık bir ilerleme var. Az şey mi?

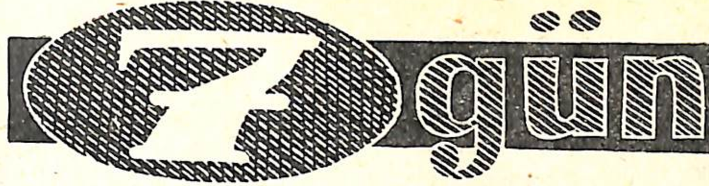
CUMARESİ :

Maraş'ta bir dilenci okulu meydana çıkarılmış. Bir han odasında öğrenciler yetiştiren dilenciler profesörünün karakolda cepleri aranınca ne çıkmış biliyor musunuz?.. 846 lira para, yedi bin liralık da bir banka cüzdanı...

Bir de okul yokluğundan, öğretmen yokluğundan şikâyet ederiz. İşte, dilencilerimiz bile mektepte yetiştiriliyor.

Galiba, öğretmenine de, öğrencisine de en parlak istikbal hazırlıyan okul bu... Siz, ilkokul, ortaokul öğretmenlerini bırakın, hangi lise öğretmeninin, hattâ hangi üniversite profesörünün cüzdanında sekiz yüz kırk altı lira bulabilirsiniz?.. Hangi ordinaryüsün bankada yedi bin lirası vardır?

Ne dersiniz, istikraz müzakereleri için Amerika'ya, Maraş'tan birkaç uzman göndersek mi?

PAZAR

Moiz Mişon Ruso adında bir vatandaş, genç, güzel karısı Lusi ile mahkemeye düşmüş... Neden mi?.. İddiaya göre, adam, kadının boğazını sıkmış!

Bay Moiz, mesleği sorulunca: «Bankerim» demiş... «Pekiy, banker ne iş yapar?» diye sorulunca da verdiği cevap şu:

— Hâkim bey, İş Bankası ne ise, ben de oyum... Bütün iş adamları Moiz Mişon Ruso bankasını bilir!

Sonra, karısını katiyen döğmediğini, bir komplo karşısında olduğunu söyliyen sayın banker:

— Karımın, diyor, seksen bin lira kıymetinde İmpala otomobili var, hususî şoförü var, yüz elli kat elbisesi var, bir dolap dolusu kürkü var, ayrıca ayda üç bin lira da cep harçlığı var... Böyle bir koca karısının boğazını sıkar mı?

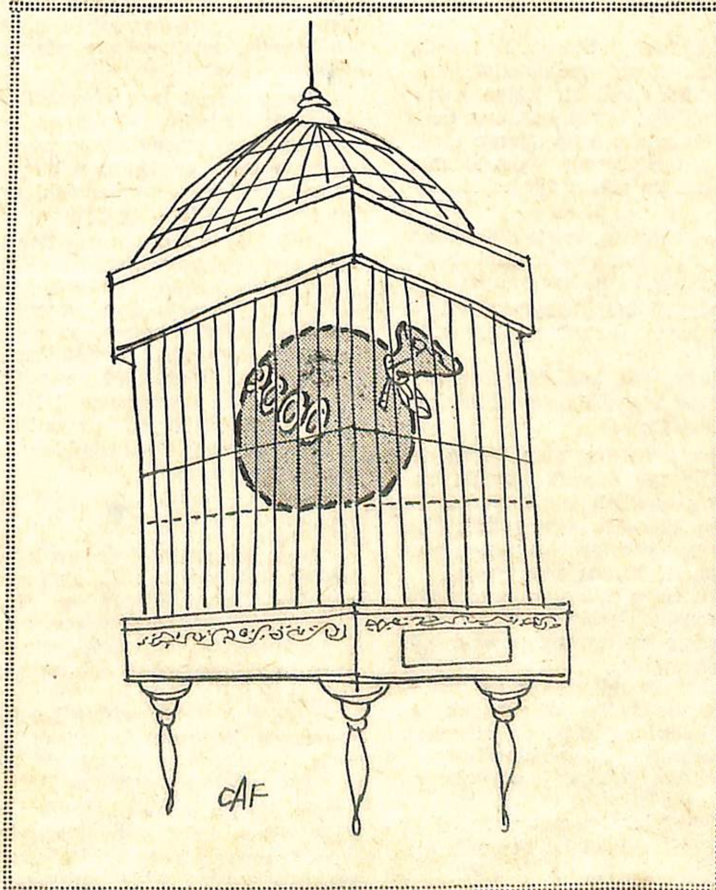
Biz gazetedeki fotoğraflara baktık: Kadın fıskiye gibi bir güzel.. Erkek de... Hayır, böyle bir koca, öyle bir güzelin boğazını belki sıkmaz ama, muhakkak canını sıkar!

Bütün bunlar bir yana... Bizim asıl merak ettiğimiz şu: Kendisinin İş Bankası çapında bir adam olduğunu mahkemede söyliyen bu hovarda kocanın yılda kaç milyon lira gelir vergisi ödediği...

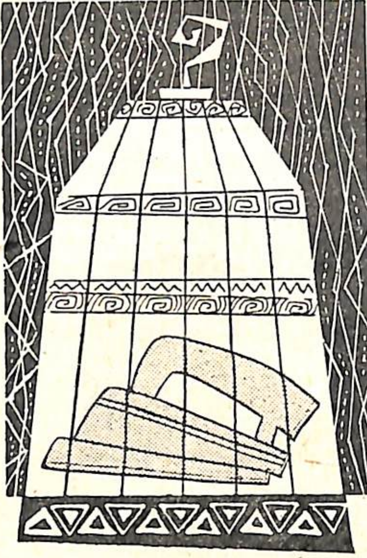
Maliye Bakanımızdan rica ediyoruz: Lûtfen bunu bir araştırıp, bir soruşturuversin...

Bu cömert koca, elbet cömert bir vatandaştır da!

Kuş ihraç edip döviz sağlanacak! — Gazeteler —

Döviz kuşu!

Doğrudur, olmaz. Hattâ bir umumî kaide ile, kızların güzeli akılsız, akıllısı çirkindir.

İşin orasında mutabıkız. Mutabıkız ama, bununki öyle değil. Nasılına aptaldı bilemezsiniz. Kör kütük serhoş derler ya, bu da kör kütük aptaldı. Öyle ki, ilk önceleri birbirimizden gizlemeğe çalıştığımız, niyeti hep ayni olan aşklarımızı, kızın bu aptallığı yüzünden, artık birbirimize anlatmaya başlamıştık.

Meselâ, bir baygın bakışın, bir sinema dâvetinin, yahut bir yerde çay içmeğe gitme teklifinin hakikî mânasını, yirmi, yirmi bir yaşlarında bir kız anlamaz olur mu? Bütün bunları bizimki hiç mi hiç anlamazdı. Ya «Ne bakıyorsun öyle» yahut «O filmi gördüm ben» veyahut ta «Oranın pastaları iyi değil» gibilerden lâflar ederdi. Ve bütün bunları, o yaşlarda, hele zamanımızda pek nadir görünen, bir «Kız atlatması» olarak değil, sadece aptallığından söylerdi. Yani, dediğimizi pekâlâ anlardı, ama esas derdimizi bir türlü sezemezdi, kavrıyamazdı, duyamazdı.

Aptal Kız!

BU yazıyı arkadaşım Çetin Altan'a ithaf edecektim. Sevgililerinden dolayı değil de, Fransız yazarı Marcel Achar'ın, ayni isimli güzel piyesini Türkçeye çevirdiğinden ötürü.

Sonradan vazgeçtim. Baktım, alt tarafı, düpe düz, bir yazı bu. Eski romantiklerin, şimdiki, sadece, antiklerin (Yani antikaların) şiiri değil ki...

Her neyse, efendim, bizim gençliğimizde daima aramızda bulunan bir aptal kız vardı. Her şeyden evvel söyliyeyim ki, son derece güzeldi. Güzeldi de ne kelime, harikydı.. Harika da ne kelime, Refik Halit üstadımızın kullanmayı pek sevdiği tâbirle tam bir içim suydu.

Boyu bosu, koyu siyah saçları, beyaza çalan esmer teni, görmüyor gibi bakan, çok sulandırılmış çivit rengi gözleriyle, cidden, hepimizi kendine âşık etmişti. Tesadüf bizim grup yedi kişiydi. Ve hep birden rahmetli Yahya Kemal'in «Mehlika Sultana Âşık Yedi Genç»ine dönmüştük.

Uzatmıyalım (Bütün gevezeliklere böyle başlanır) bu güzel kız, dedim ya, güzelliğine, fevkalâde güzeldi ama, bir kusuru vardı: Aptaldı.

Şimdi, siz diyeceksiniz ki, güzel kızın da akıllısı olur mu?

Nihayet, yine uzatmıyalım (Zaten bütün gevezeliklere böyle devam edilir) aramızda bir toplantı yapmağa karar verdik. Plâna göre, herkes başkasından bir bilmece soracak, bunu bilen de sorandan ne isterse alacaktı.

Koskoca heriflerin oynıyacağı oyun mu bu? Ama, aptal sevgilimiz kandı bu işe ve geldi. Birbirimize soruyor, cevapları da buluyoruz. O ötekinden bir tükenmez kalem, beriki başkasından bir kitap, bir cep defteri filân istiyor. Asıl mesele kızda. En azından bir öpücük istemeğe hepimiz içimizden kararlıyız. Sıra ona gelince sordu:

— Kulübede otururum, evi muhafaza ederim, ara sıra havlarım ben neyim? Bilin bakalım?

Tabiî köpek. Fakat böylesine de budalaca şey sorulur mu? Herhalde başka bir şey olacak. Düşünüyoruz, düşünüyoruz bir türlü bulamıyoruz. Hepimizin dilinin ucunda köpek var ama, kız alay edecek, rezil olacağız.

Sonunda, sorunun cevabını yine kız verdi:

— Bilemediniz, dedi, köpek!

Allah, Allah... Ama yine de bozmadık, gûya biraz gülüştük ve hep bir ağızdan bağrıştık:

— Bir tane daha... Bir tane daha...

Sevgilimiz pek yalvartmadı ve hemen sordu:

— Rengim sarı, kafeste yaşarım, kısa aralarla öterim. Bilin, bilin ben neyim?

Yooooo... Bu sefer yağma yok. Yedi ağız birden haykırdık: Kanarya!

— Hayır, dedi kız, bilemediniz. Kanarya değil...

Donmuş, kalmıştık. Ne olabilirdi? Hayli uzayacağa benziyen sükûtu yine o bozdu:

— Ütü, dedi, benim ütüm! Sonra ilâve etti:

— Geçen gün bize bir ressam arkadaşım gelmişti. Yapacak bir şey bulamayınca (Demek bir zavallı daha varmış!) tuttu ütüyü sarıya boyadı. Evde bir de boş kafes var. Hiç işe yaramıyor. Ben de ütüyü onun içine koydum. Anlaşıldı mı şimdi?

Bütün arkadaşların ümidi kırılmıştı. Şu toplantıyı, ne hayaller kurarak, tertiplemiştik. Kızın sorduklarını bir bilebilseydik, ondan neler, neler istemiyecektik ki...

İçimizde kederi son haddini bulan biri, dayanamadı:

— Pekiy, ya ötmek? Ötmesi ne oluyor?

Güzel sevgilimiz, aptallığını kısmen örten bir kahkaha attı:

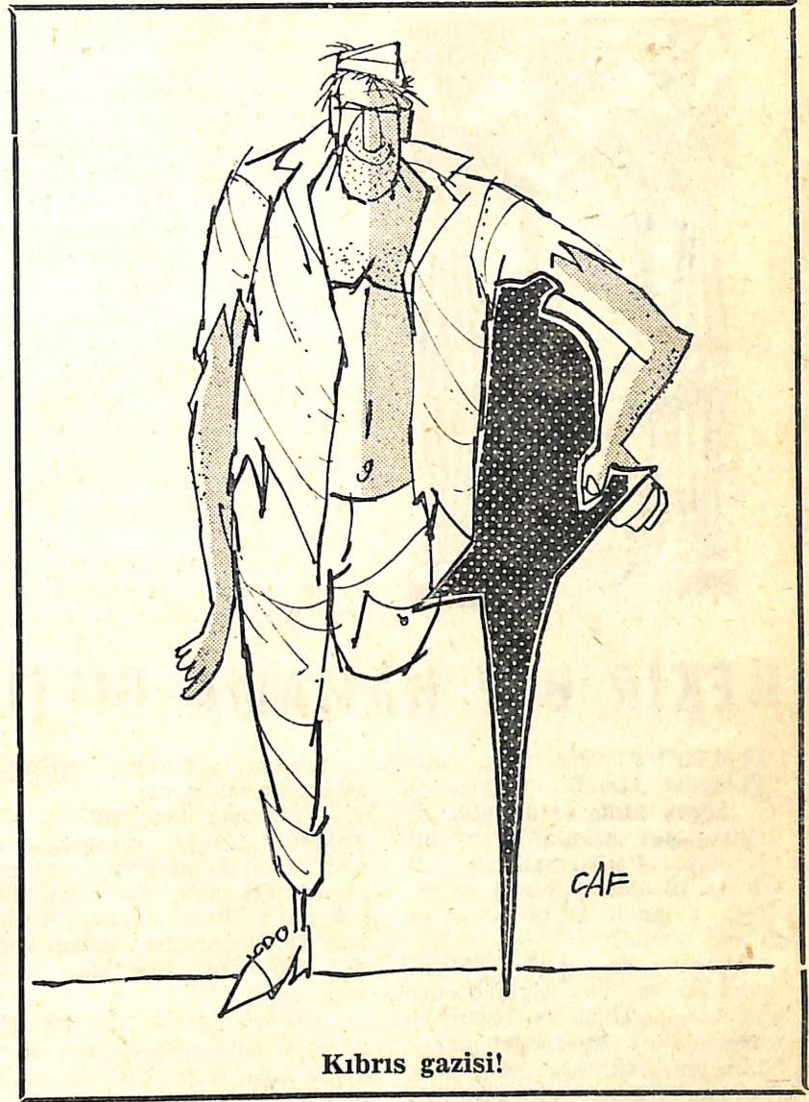
— Ha... Ötmek mi? Onu mahsus söyledim, dedi, bilmeceyi bir parça zorlaştırmak için!

Ve kalktı, kefeleri birbirine denk gelmek üzere olan, hassas bir terazinin ibresi gibi, bir sağa, bir sola, ayarlana ayarlana yürüdü. Tam kapıdan çıkarken geri döndü ve bize bağırdı:

— Yarın yine toplanalım. Eldivenimin parmak uçları delindi. Kimin sorduğunu bilirsem, ondan bir çift eldiven istiyeceğim...

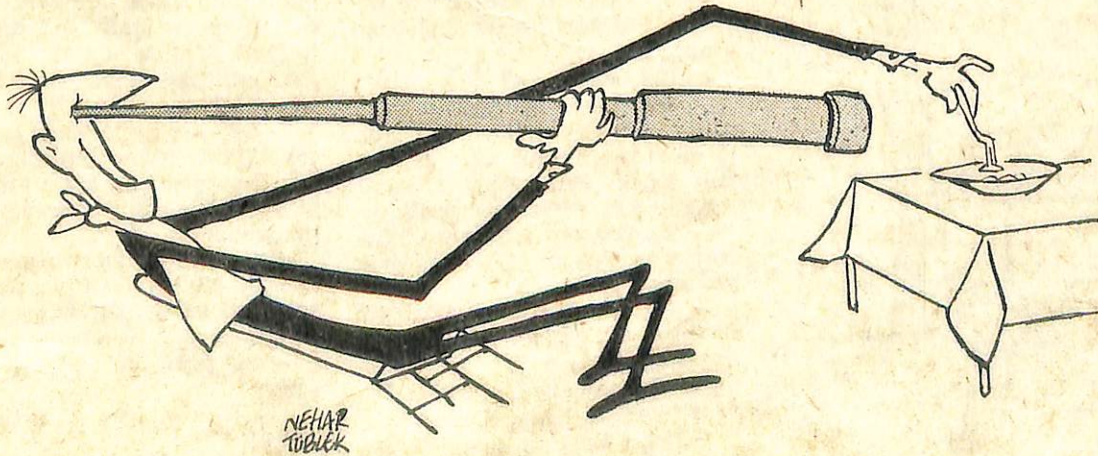
Hay aptal kız hay... Akıllı değil de, bir parça az aptal olsa ona canımızı bile vermeğe hazır olduğumuzu anlardı. Eldiven de neydi sanki?

Doğan Nadi

Kıbrıs gazisi!

Maliye Vekili: «Sofralarımızda lokmalar gittikçe küçülüyor» dedi. — Gazeteler —

Yazısız

BEKİR BEY HAMAMA GİTTİ

BAŞKENT Ankara'nın burnunun dibinde Türkçe bilmiyen köyler ve aşiretler olduğunu bilir misiniz?.. Tabii bilmezsiniz... Radyo spikerleri de bilmez, plânlama dairesi de bilmez, kargalar ve tavşanlar da bilmez bunu...

Haymana ve Bâlâ ilçelerini, seçimden seçime ziyaret eden politikacılar, güçlü bir çalışma ile milletvekili listesindeki barajı bâzan kolaylıkla aşabilirler ama, ilçe merkezinden köylere uzanan mesafeleri aşmak çoğu zaman zor gelir onlara.

İşte bu köylerin birinde, yedi numara lâmba şişesinin aydınlatmıya çalıştığı tezek kokulu odada, külüstür bir pilli radyo önemli bir havadis yayınladı evvelki hafta:

«Sayın dinleyiciler, şimdi kısa haberlerimizi veriyoruz: Köy Bakanı Dr. Lebib Yurdoğlu, köylerimizin dert ve ihtiyaçlarını tesbit etmek üzere iki haftalık bir inceleme gezisine çıkmıştır...»

Köyün sayılı zenginlerinden biri olan muhtarın odasında bu haberi dinliyenlerin tümü, o anda birbirlerine bakıştılar. Türkçesi öteki misafirlerden daha iyi olanlar, radyo haberini köylüceye tercüme edebilmek için büyük bir çaba gösteriyorlardı.

— Eşittin mi ne gomfıras veriyi iradyo?

— Ne gomfıras veriyi ki?

— Koylü Bakanı Dohtur Leblebi Yoğurdoğli gelecegimiş! İradyo bu hovadisin gomfırasını veriyi!

Avurtları çökük bir ihtiyarın yüzünde umutlu parlayışlar oldu.

— Dohtur olduğundan kelli bizim orvadin çürik dişini çekmek mümkinisi var, he mi?

Muhtar, sigarasını sobanın tahtasına savurdu:

— Yağnişin var, dedi. Koylü Bakanı raforum porupağandasına geliy! Hökumatin yeni ganunnâmesi çıhtı, şincig en yüsgek partı Raforum Partısı olacağ. Zangin araziye sahaplarından çoh vergi alacahlar, onun için geliyi!..

Yeğenleri Ankara'da ticaretle uğraşan ünlü zenginlerden Hacı Fıstık Ağa, altın köstekli saatini kulağına götürerek bir süre dinledi.. Sonra başını muhtara çevirdi:

— Muğtar! dedi. Bizim yeğânlere habar virek de Vakil Begin gelecaği güni öğreneler!.. Hazırlığ görek.. Heç bi tedarikimiz yoh!..

— Çoğ esabetlemeli olir, dedi muhtar. Hemen şincig bir teskâra yaz da yarın geçecek olan gamyonlarınan yolliyam!..

Hacı Fıstık Ağa, kopya kalemini sık sık diliyle ıslatarak Ankara'daki yiğenlerine şu teskereyi yazdı:

«Pek gıymatli yeğânlarim Musa ve Kerameddin Efendilere:

«İradyonun bu gice söyladiği bi gonfırasa göre Koylü Vakili Dohtur Leblebi Yoğurdoğlu, köylere çıhacağımış. Angaranın gomşu garyesi olmağ ehtibariyle Vakil Begin bu yanlara doğri da uğraması va bizim garyeyi da şeraflandirmasi va burada misofir olmasi va raforum partısı porupağandası yopmasi va bu sebabata göre biza çoh yüsgâk vergi vurmasi ehtimal dahilinde bulindiğindan gendisinin bu tarafa hareketlemesini sorup suval eyleyip bildiresiiz...»

* * *

Okur-yazarlığı askerde öğrenen Musa, kamyoncunun bıraktığı mektubu alıp heceleye heceleye okuduktan sonra hemen bitişik bakkaliyenin telefonuna koştu:

— Aloooov!.. Niresi ora?..

— Köy Bakanlığı Araştırma Servisi!

— Sesin çoh guvatsız geliyo gardaşım, niresi didin?...

— Araştırma Servisi!

— At yarişlari seyisi mi diyon?.. Yağniş olicek!.. Zatınız kimsiniz?..

— Ben servis şefi Süleyman!

— Seyis şefi Küheyllân mi?.. Allâh Allâh!.. Gardaşım bu işde bi nümero yağnişi var galiba.. Ben Koylü Bakanliğini arıyom!

Karşıdaki ses cevap verdi:

— Tamam işte birader!.. Burası Köy Bakanlığı.. Kimi istiyorsunuz?..

— Vaziyet durumu böyledir de niye söylemiyon gardaşım, burası Samanpazarı.. Haymana Giyim-Guşamhânesi.. Vekil Begi istiyom, bi takka virsene!..

— Bekir Beyi mi dediniz?.. Bekir Bey Kızılcahamam'a gitti!

— Gızınca, hamama mı getti Vekil beg?...

— Evet.. Biraz evvel gitti!..

Musa, telefonu çat diye kapadı. Tezgâhın yan tarafında bekliyen kardeşi Kerametine döndü:

— Yoh!.. dedi. Gızmış, getmiş!.. Sinirlendirmişler adami gelir gelmaz! O da gızınca hamama getmiş!..

Kerametinin gözleri bembeyaz olmuştu:

— Eyicıne suval eyledin mi? dedi.

— Eyledim! Getmiş işte!

— Hamama getmiş he mi?

— He ya!

— Gızdırmışlar he mi?

— He ya!

— İnsanın canı gızınca hamama mı gider ki?

— Allahâlim eyle olicek.. Böyüg adamların hâli başga.. Bizim alayda bir dohtor üsteğmanın varidi... Yıyhanmağ sinire birebirdir der idi. Demek doğriymiş!

— Eeeeeee, bizim ziyofat gine geri galdi disene?

— He ya!

— Bu gader mesarifleme ettik. Dayım kebaplığ guzu hazirladı. Bal istedi buradan, yolladığ. Gohusuz ıraki yolladığ beş hokka. Votuka mı ne o zıkkımın adı.. Her şeyi hazırladıh.. Ne olicek bu mesarif?

— Ben saa acele itme, dur görek didim, emme lakırdimi eşiden dinneyen kim ki?... Ceremeyi sen çekeceksin kisenden, ben garışmam!

Musa, can sıkıntısından patlıyacak gibiydi. Ofluya puflaya yerinden kalktı. Direğe asılı paltosunu giydi.

— Gidiyom, dedi, ben de gidiyom!

— Nire gidiyon ki, hele otur görek!

— Yoh, gızdim.. Hamama gidiyom!

Şemsi BELLİ

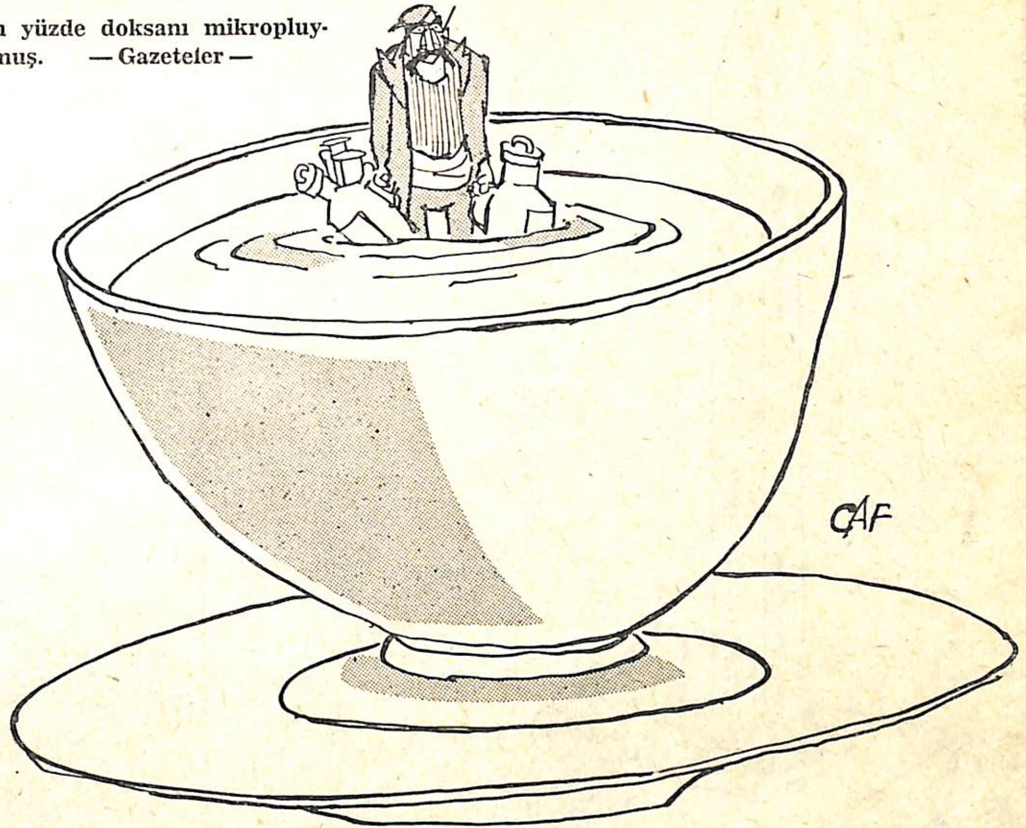
Maraş'ta dilencilik okulu basıldı. — Gazeteler —

Yazısız

— Hey mübarek kar, İstanbul'un yüzünü ağartıyor!

Mikrop!

Ankara Mektupları

Nimet Arzık

İLTİFAT

Galiba atın eğerinin bir kısmına denir... Kaltak!... Bir de, lisanımızın cinsi lâtife karşı iltifatlarındandır.

* * *

Gazeteciler locasından bakılınca, çoğu saçsız bir baş tarlası görünüyordu ense ense arkadan... N'apalım önden göremiyoruz milletvekillerini... Görsek, kımbilir ne düşünceli gözler, ne zeki alınlar, ne mânâlı yüzler görürüz de sevininiz... Mimar, fakir gazetecileri sevindirmeği düşünememiş!

Onları «yüzden» görmek sadece kürsüye çıkıp nice vecizelerle bizi mesdettiklerinde veya oy attıklarında oluyor...

Oy atmağa giderken hepsini tepeden tırnağa kadar kadınca bir hınçla süzerim. Kimi azametli, altındaki «budaksız» tabanı çökertecek adımlarla oy sepetine yaklaşır, kimi fâtih edasıyla... Kimi mahcuptur.. Mahcubiyetini aceleyle boğmağa kalkar.. Kimi yampiri yampiri yürür, eline yapışan bir yavru yengeçten kurtulmak istercesine silkintili bir hareketle liderinin emrini yerine getirir!.. Kimi?.. doğru dürüst, rahat, emin, gülümser tavırlısını görmedim beyler...

Milletvekilelerine gelince... Rahattırlar, tabiidirler, efendi efendi, klâsik döpiyesler içinde, «promönad» adımlarıyla kürsüye çıkarlar, kürsüden inerler. 500 küsur çift göz izler onları yerlerine oturuncaya kadar!

Hanım milletvekillerinin, Meclisin «selâmlık» kısmıyla kaynaşmış bir halleri yoktur. Yalnızdırlar. Gariptirler. Kimse onların «tarafından» değildir, İsmet Paşadan başka... Yaaa... Paşa nasıl Nihad Erimi matetti gördünüz mü?.. Dedi kiii: «Eğer merkez adaylıklarımız olmasa yüzde onbeş, hanımları nasıl milletvekili yapacağız»?... Paşanın son zamanlarda yeni yeni tasaları var. Çok sempatik tasalar... Bir tanesi, CHP. nin devrimciliğine inanmıyanlara (Allah inandırsın!) Hanım milletvekili adayı sürerek seçimlerde ispat etmek... Bir de «sosyal adalet»... Bilmem, radyoda konuşmasının arasında o deyimi kullanınca sizlere nasıl tesir etti? Ben bir tuhaf oldum... Bir nevi mahcubiyet hissettim... «Ona da el attı şükür» dedim... Sonra sevindim, zamanın akımlarının insanları bazı şeylere zorladığı için, yalnız görünürde bile olsa!.. Ki değil... Hepimiz biliyoruz ki, İsmet Paşa sosyal adalete kalben derinden derinden inanmış... Şimdiye kadar bilmiyorsak, bilmediysek, çoook derindeydi de bu inanç ondan!

Ben bunları neden anlatıyorum, biliyor musunuz?.. Geçen gün Mecliste bir hâdise oldu. Bir ufak kelime söylendi bir milletvekili tarafından bir milletvekilesine.

Basın, sustu! Partiler sustu!

O cayır cayır yılın kadınını seçen, lâtif kadın birlikleri sustu!

Neydi bu kelime?.. Hani atın eğerinin bir kısmı...

Neden acaba kimseden ses çıkmadı... Herkes sessiz de ondan mı?... Yooo!.. İşidilmedi mi yoksa?.. O da değil.. Yoksa hatun kişiler, milletvekili de olsalar o gözle görülüyorlar da ondan mı?.. Bilmem!

Paşam Paşam... İstersen merkezden aday göstereceklerin yüzde onbeşini de kadınlardan göster (istersen gösterirsin. Hangi istediğin olmuyor ki?..) Zihniyet bu olduktan sonraaa...

O, biraderim diyemiyeceğim milletvekiline de selâm ederük!.. Herhalde, sadece atın eğeri mânasında söylemiştir o kelimeyi, hayatta bütün düştüğü ve düşeceği tepe takla atları hatırlıyarak, ve o arada seçim atını da!

Bir tek kadın seçmen de ona oyunu atarsa gelecek seçimlerde... En azından en azından, o iki heceli kelimeyi hakketmiş olur!.. Olmaz mı?..

Yatiiir!

Eski baro reisi Asım Ruacan, duya duyura, jest ilâvesini, ton ilâvesini yapa yapa anlattı...

Efendim, bir köyde (erkeklik öldü mü?) bir adam bir adamı hayattan tardeder... Gelirler. Cesedi çalıların dibine sürüklerler... Jandarması, savcısı, meraklısı, muameleye başlarlar: Sorgu, morgu...

Derken efendim, «maktul»ün oğlu da gelir. Etrafında köyün ileri gelenleri vardır. Gerektiği gibi göz yaşı dökmektedir... Ara sıra da celâllanıp celâllanıp, kaatil'e hücum denemelerine geçmektedir... Biliyorsunuz, denemeler pek sonuçlanmaz... Her seferinde herkes eline ayağına yapışıp, hasmının üstüne atılmasına mâni olmaktadır... Gene bir süre göz yaşı döktükten sonra, gene:

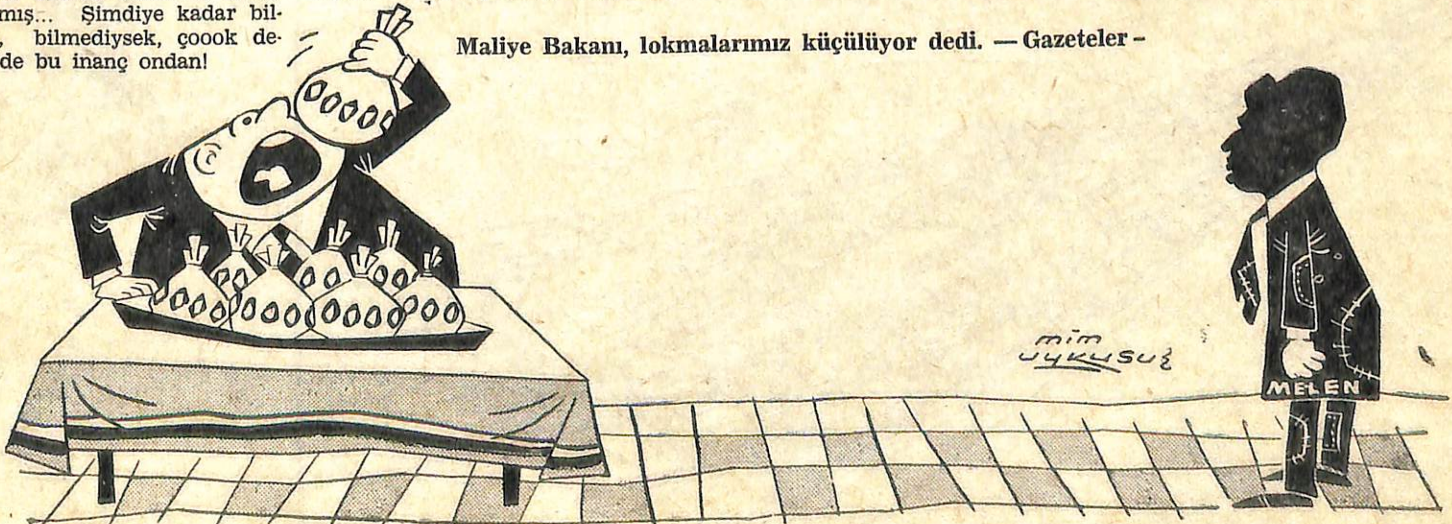
— «Ah namussuz, vah namussuz» deyip tekrar ileriye atılmak istemektedir, ve gene de ümmet-i Muhammed, koluna buduna sımsıkı yapışmaktadır, kıpırdatmamak için!

Bu çıkışlar, kaatilin canına tak etmiş. Şöyle kelepçeli ellerini daha da kavuşturarak, (Asım Ruacan bu faslı nefis şekilde «mime» ediyor...) yampırı yampırı bir gözünün küçümser ucuyla, «maktulün» çırpınan oğluna bakmış, öbür gözünün küçümser ucuyla da çalıların dibinde upuzun ve hareketsiz demokrasi gibi yatan cesede bakmış:

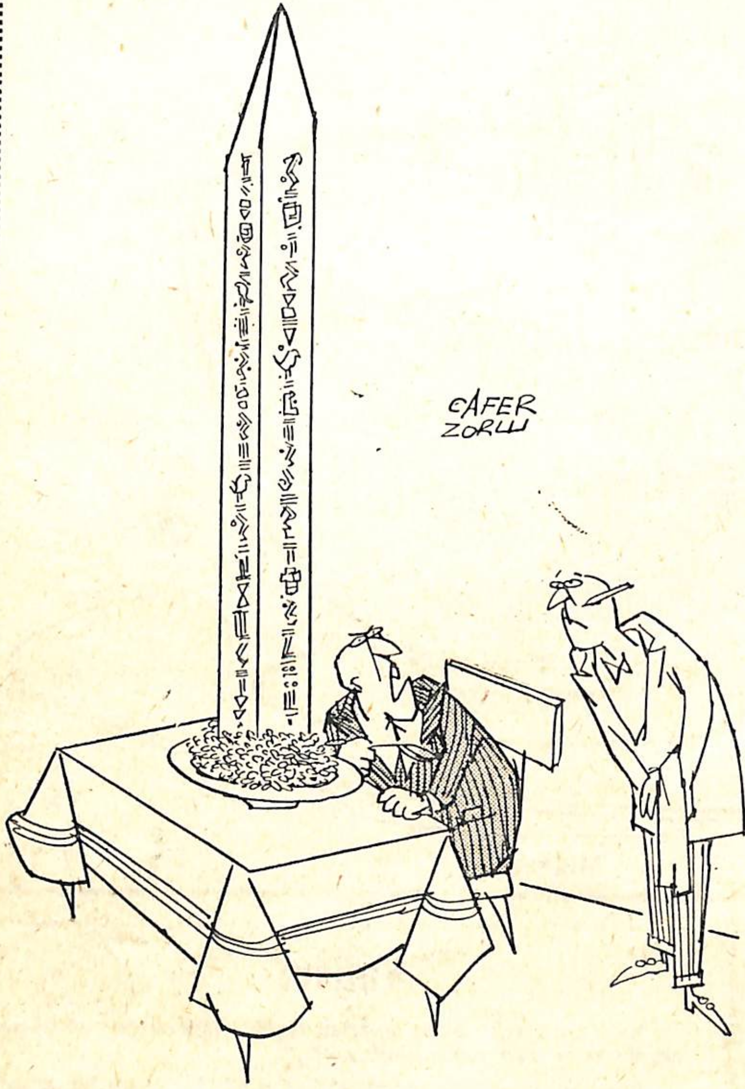
— «Ne dırlanıyon ulan» demiş... Yemedik ya, işte ha, orda yatiiir!..

Sahi hepimiz ne dırlanıyoruz?... Kimse yemedi ya... Ha orda yatiiir, o da!..

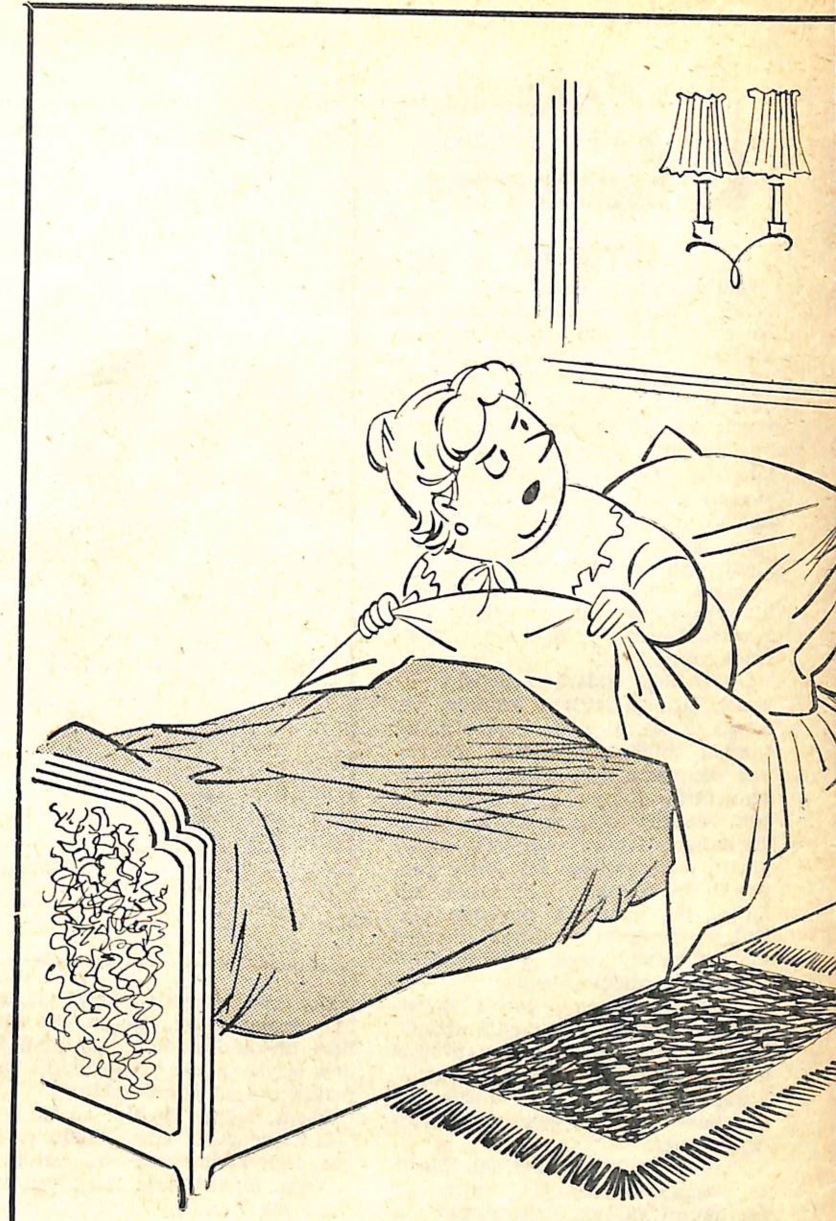
Maliye Bakanı, lokmalarımız küçülüyor dedi. — Gazeteler —

Anaforcu — Büyük lokma ye, büyük lâf söyleme!..

— Pilâvdaki bu taş ne?

— Kızımın bir şeyi

Misafirler!..

Salon misafirle tıklım tıklım doluydu. Bir köşede adamın biri, ötekinin kulağına eğilmiş:

— Galiba sizinle tanışmadık bayım diyordu. Bu toplantıyı çok sıkıcı buluyorum! Ya siz?...

— Ben de öyle! dedi öteki adam.

— Canım eve gidip yatmak istiyor!

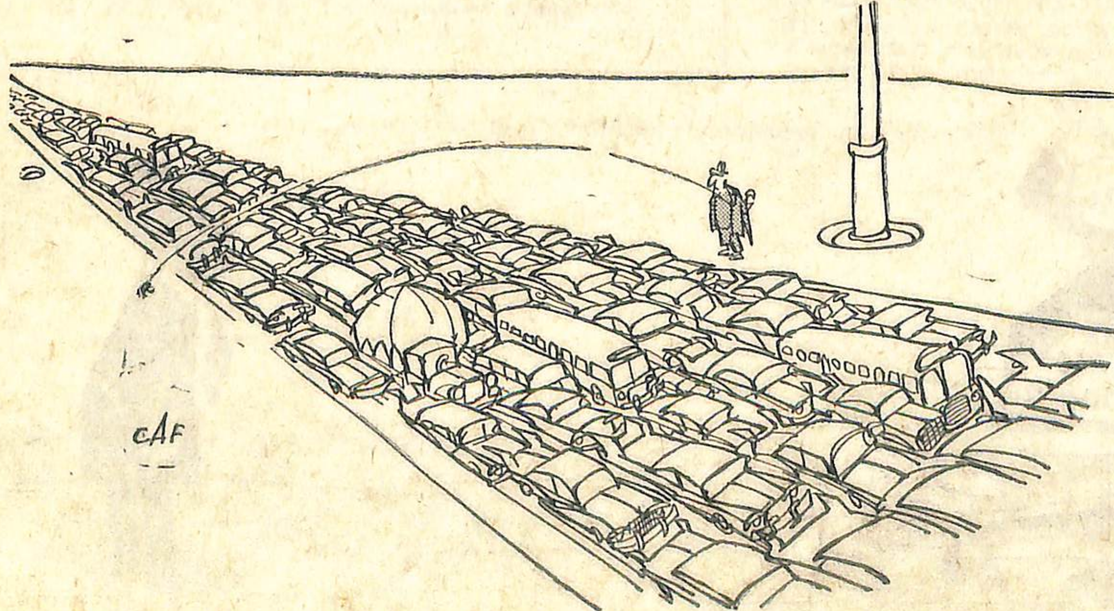
— Misafirlerin paltoları yatağımın üstünde olmasa ben de ayni şeyi yapardım!...

Genç avukat

Sanık, kendisi için tâyin edilen avukatı süzdükten sonra:

— Avukat bey, dedi; siz bu dâva için çok gençsiniz gibime geliyor...

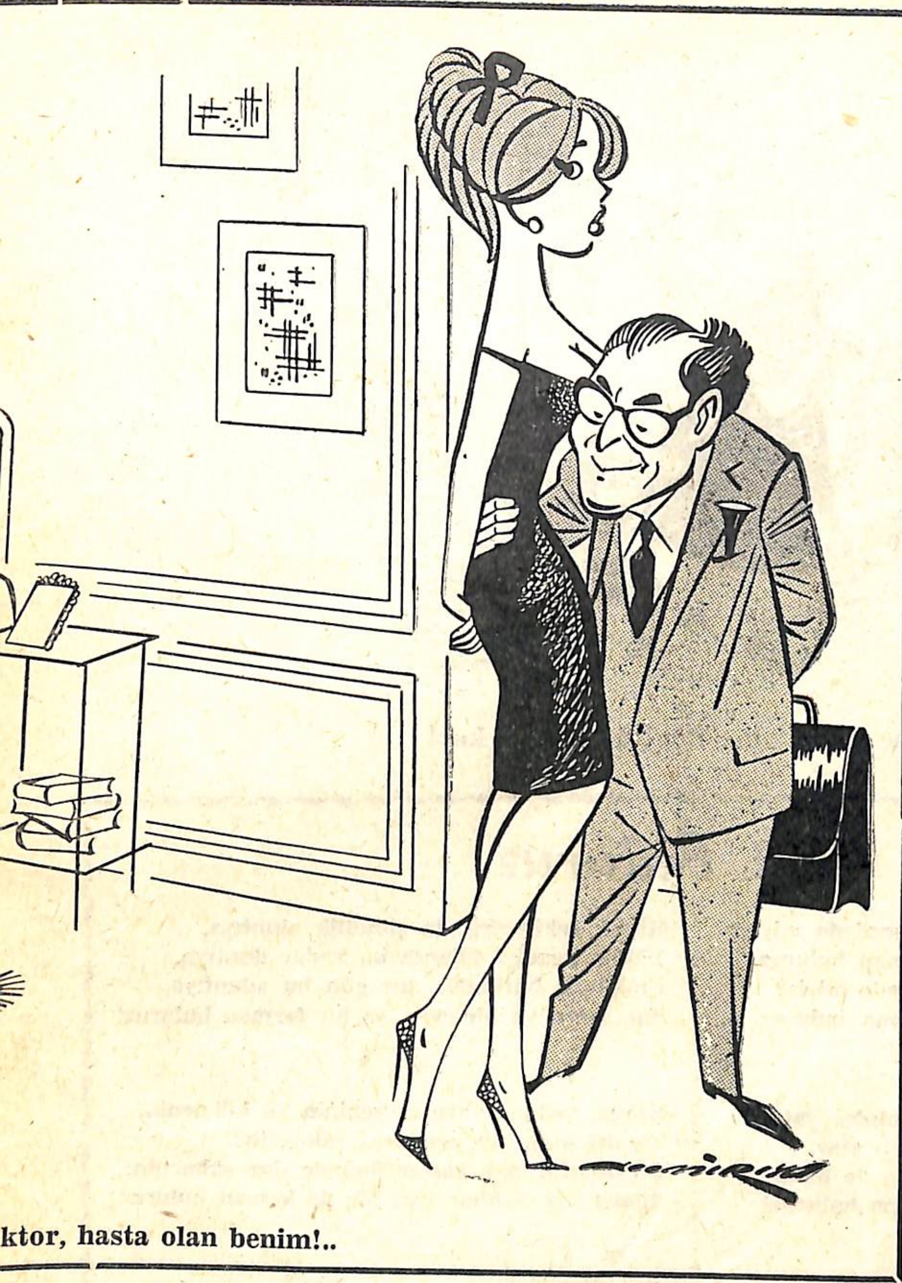
— Yok canım! diye cevap verdi genç avukat... Bu dâvanın ne kadar süreceğini hiç hesaba kattınız mı?

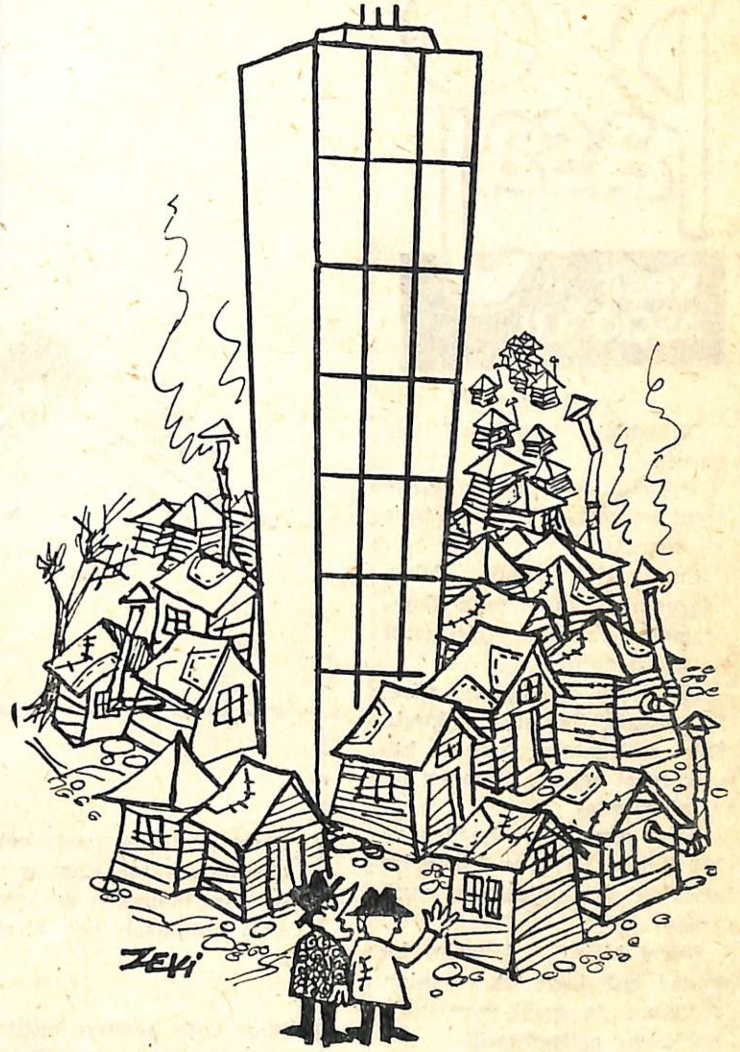
— Anlaşıldı, pire olmaktan başka çare yok!.

— Seyahat dönüşü üşüme

...ktor, hasta olan benim!..

— Oooo, maşallah, sizin mahallede de kalkınma başlamış!

Ölmezlik

Tıp profesörü salona getirdiği hastayı göstererek talebelerine:

— Bu adamın dedi, bir sabit fikri var. Ölmez olduğuna inanıyor!... Bugün kendisine bunun aksini isbat edeceğiz...

Mazeret!

Patron, öfkeyle saati işaret edip memuruna çıkıştı:

— Tam bir saat geciktiniz bu sabah Metin!..

Memur mırıldanır gibi bir sesle:

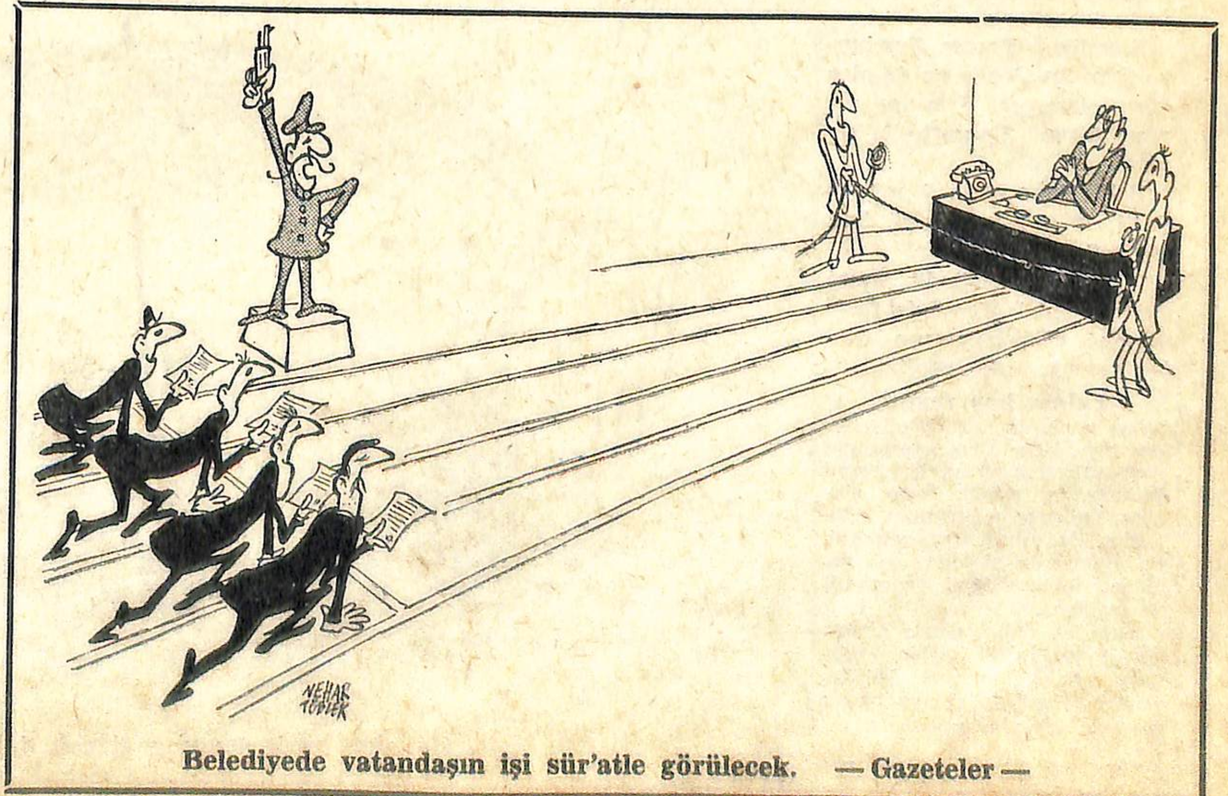
— Özür dilerim bay Müdür dedi. Evden çıkarken merdivenden aşağı yuvarlandım..

Müdür öfkeli öfkeli:

— Bu da mazeret mi yani, dedi.. Eğer bu söylediğin doğru olsaydı bir saat geç değil daha erken buraya varmış olmanız gerekirdi...

...iye yatakta yerini ısıttırdım!

Belediyede vatandaşın işi sür'atle görülecek. — Gazeteler —

Pasaj

Reşit AŞÇIOĞLU

İşbirliği!

Okuyunca şaşırdım doğrusu...

Pakistan'da son yıllarda gemi yapımı o kadar artmış ki, sormayın!

Yalnız 1963 yılında Pakistan gemi tezgâhlarında 50 yeni gemi yapılmış, 1600 gemi de tamir edilmiş.

İlgililerin ifadesine göre, bu gidişle, Pakistan yakında Orta ve Uzakdoğu'nun en büyük gemi yapımcılarından biri olacakmış.

Evet ama dost, kardeş ve Müslüman Pakistan bizim bu alandaki yardımlarımızı unutmasın...

Sayet bizim kılavuzlar bu kadar çok kaza yapmasalar, Pakistan da gemi yapımında bu kadar gelişemezdi!

Bacak bacak üstüne!

Gazetelerimizde çıkan Moskova mahreçli bir habere göre Rusya'da kadınların bacak bacak üstüne atmaları yasakmış.

Eşitlik anlayışında bu kadar aşırılığa gitmek de olmaz artık!..

Baksanıza bir bacağın öteki bacağın üstünde olmasına bile müsaade etmiyorlar.

Düşünüyorum, öyle ise...

De Gaulle, Komünist Çin'i tanıdı diye aleyhine bir sürü tenkidler yöneldi.

Efendim, Fransa Cumhurbaşkanı De Gaulle ne de olsa «Düşünüyorum, öyle ise varım» diyen Descartes'in torunu...

Baktı karşısında 7 milyon değil, 70 milyon değil, tam 700 milyon adam var.

Düşündü, düşündü, sonra 700 milyonluk Komünist Çin'e dönüp «Düşünüyorum, öyle ise varsın...» deyiverdi.

Yalnız baş resmi

Son günlerde dikkatimizi çeken bir nokta, Ulus gazetesinin Başbakanımıza ait hiç boy resmi kullanmayıp sadece başını gösteren resimler yayınlaması oldu.

Bize ötedenberi Ulus refikimizin İnönü'nün sözlerini çok yakından takip ettiğini söylerlerdi de inanmazdık...

Ama, bu kadarı olmaz artık!

Öyle ya, İnönü «Benim çizmem yok, aklım var» dediğindenberi Ulus İnönü'nün başını gösteren resimler yayınlıyor!

— Anne yoruldum.. Beni de küfeye koy!

Elbet Buluruz

Başımız neden yerde hergün secdede miyiz?
Derdimiz varsa eğer arar derman buluruz.
Gün ışığındayken de aysız gecede miyiz?
Ateş bulmasak bile biraz duman buluruz.

* * *

Spor toto oynarız bütün tahminler yatar,
Alış verişe girsek şirketimiz top atar.
Çiftçilikte tohum da belki tarla da batar:
Buğday yığını değil, kuru saman buluruz!

* * *

Fiat barometresi yükselmiş deler Arşı,
Tehlikeli mıntaka sayılır pazar çarşı!
Tedbir almak mümkündür düşmanımıza karşı,
Biz dostları düşmandan daha yaman buluruz.

Kürek çekiyorsak ta şimdilik akıntıya,
Yükün kendisi değmez bu kadar ıkıntıya,
Ümidimiz bütündür, bir gün bu sıkıntıya,
Son veren ya bir çare, ya bir ferman buluruz!

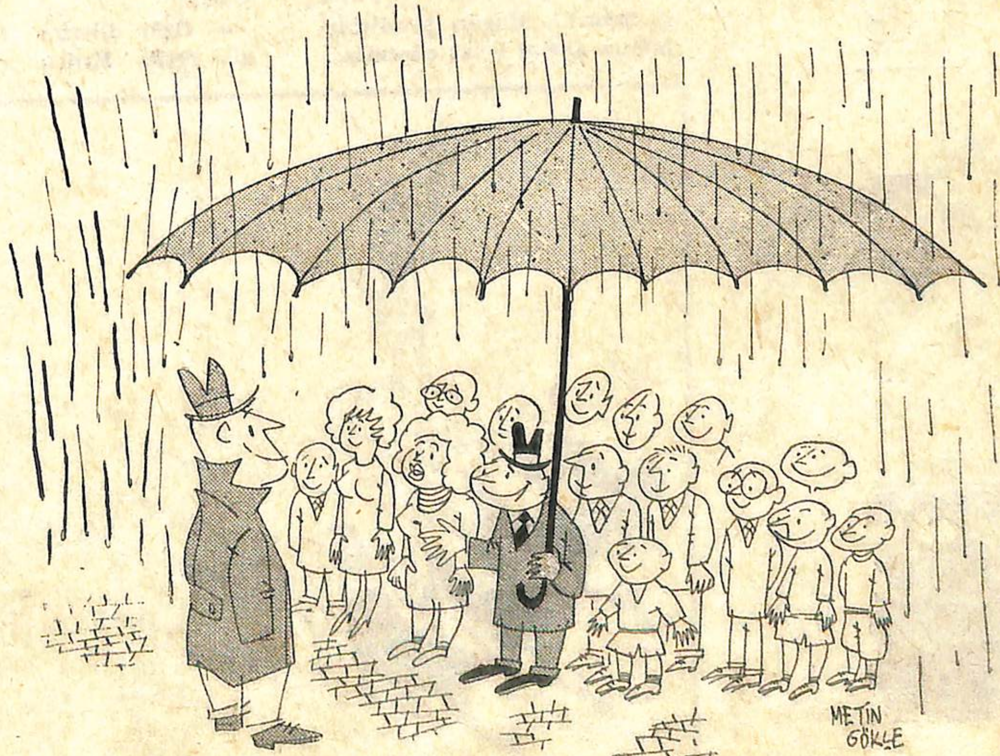
* * *

Kimse farkına varmaz yeninin ve köhnenin,
Tamiri kime ait gemideki rahnenin?
Birazdan göbek başlar önünde dur sahnenin:
Adalet var, tanbur var, bir de keman buluruz.

* * *

Bu manzumen çıkınca bir çokları şunu der:
«Bir işe gir, eve gir, gezme böyle derbeder.»
Tohuma kaçmadık ya acelen ne birader?
Evlenmek için elbet bir gün zaman buluruz!

Salâhattin KUTLU

— Hepsine birer şemsiye alacak değilim ya!..

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Edebiyatta Mizah

Özür

Muallim Naci devrinin Divan şi'ri zevkini yaşatan kişileri arasında en ünlülerinden ikisi Mehmet Celâl ve Andelib'ti. Bugün artık tamamen unutulmuş bulunan bu iki avare şair, güçlerini gelişi güzel harcayıp tüketmemiş olsalardı, belki de, edebiyat tarihimizin sayılı adları arasında yer alabilirlerdi. Doğu derbederliği ile batı bohemliği ve yolunu bulamamış estetikleri, onları artık eni konu eskimiş durumdadır.

Mehmet Celâl ile Andelip, şiir anlayışında oldukları kadar, günlük yaşayışlarında da ayrılmaz iki dosttular.

Bir gün, o zamanın zenginlerinden biri, bu iki ahbap çavuşu Boğaziçi'ndeki yalısına akşam yemeğine dâvet etmişti. Şairler, o gece kıyasiye yemiş içmişlerdi. Ev sahibi, geceyi yalıda geçirmeleri için ısrar etti ama, onlar, «İlle gideceğiz..» diye tutturdular; son vapurla İstanbul'a inmek üzere evden ayrıldılar. İskeleye geldiler. Uyuklıyan bir memur, vapurun gelmesine daha bir saatten fazla vakit olduğunu bildirdi. Bekleme odasının camları kırık, hava yağışlı ve soğuktu. Yeniden yalıya dönmeğe yüzleri tutmadı. Çaresiz, yakınlarda bir barınak aramağa başladılar. İkisi de fitil gibi serhoştu. Ortalıkta dolaşırken, ileride pencerelerinden ışık sızan bir yer gördüler. Kahve sanarak içeri daldılar. Oysaki girdikleri yer, belki de ömürleri boyunca adımlarını atmadıkları bir yer, bir mescitti. Yatsı namazından sonra bir hoca, halkı toplamış, onlara vaızda bulunuyordu. Bulanık kafaları ile olanı biteni birbirinden ayırt edemiyen iki arkadaş, sıcak ve aydınlık bir yer bulmanın sevinciyle usulcacık bir köşeye iliştiler.

Kürsüdeki hoca, pek coşmuş olmalı ki; dinden imandan, cennetten cehennemden, ahretten mahşerden, ifritlerden ve zebanilerden, son derece dehşetli bir anlatımla söz ediyor; cemaat, dilleri tutulmuşçasına onu dinliyor, bu arada bazıları korku ve heyecandan, hafiften göz yaşları döküyorlardı. Olan biteni pek te kavrıyamıyan şairler, dumanlı kafaları ile, bir süre hocayı dinlediler; sonra farkında olmadan, mırıltılarla, aralarında konuşmağa koyuldular:

«— Vay canına yahu, gördün mü neler neler de varmış!»

«— Acaba sahi mi söylüyor, yoksa şaka mı ediyor?»

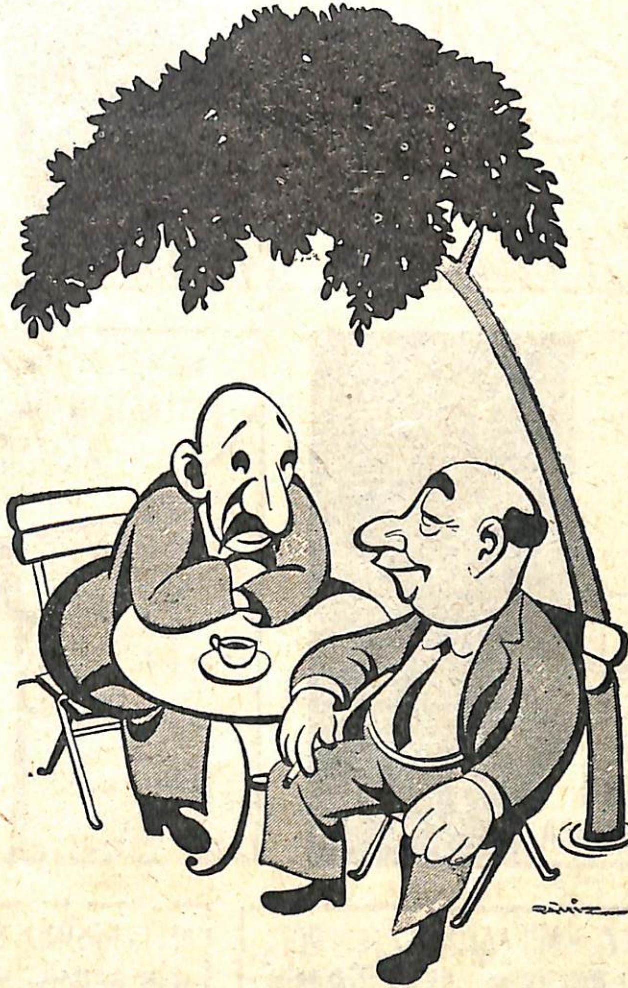
«— Ne dersin? Başımıza bir iş gelmeden sıvışsak mı?»

Bu sırada, vaızın heyecaniyle ahret dolu bir havaya kapılmış bir ihtiyar, yanıbaşında biten bu lâübali ve saygısız kişilerden rahatsız oldu; sitem dolu bir sesle onlara:

«— Evlâtlarım, hocanın sözleri size hiçbir şey ifade etmiyor mu?»

Diye soruverdi. Berikiler, bu sorudan şaşırdılar, utandılar, birden inandırıcı bir cevap bulamadılar. Yalnız Andelip, mahçup mahçup:

«— Hayır efendi baba, dedi. Biz buralı değiliz!..»

— Mahdumu kaptan mektebine vermek istiyorum..
— İstidadı var mı?..
— Ne diyorsun birader, mektepte sınıfın dümencisi!

Eski Şiirde Mizah

16. Yüzyıl şairlerinden Revanî

Felek kaplamış altun şem'adâni,
Gümüş pervaneler tutmuş cihani..

beyitlerile başlıyan tatsız bir gazel yazıp Kanunî Sultan Süleyman'a sunmuş, padişah da bu gazel için:

Soğuk sözlerle doldurdun cihani,
Başına dolular yağsın Revânî..

Eşref ve Kâmil Paşa

Abdülhamit ve Meşrutiyet devri sadrâzamlarından Kâmil Paşa'yı sevmiyenler, bazı hallerinden dolayı, kendisini Yahudilere benzetirler, bazıları da bu benzeyişi bir şaka konusu yaparlardı. Ünlü hiciv şairi Eşref te, bu konuda, Kâmil Paşa'yı hicvetmek fırsatını kaçırmamıştır:

Hazır esvap satan kavm-i Yehudden birisi,
Bana bin kaşkariko oynadı bir himmet ile;
Bellerim ben onun ecdadını amma nideyim:
Sadrıâzam gücenir gayret-i milliyet ile...

Tarihte Mizah

Mumlar ve etekler!

Abdülcemit zamanı diplomatlarından Mustafa Sami Efendi, çok zekî, bilgili, ileri görüşlü, hoşsohbet bir adamdı. Ancak, her insanın bir kusuru bulunduğu gibi, onun da belirli bir kusuru vardı: Aşırı ölçüde tutumluydu. Bu tutumluluk konusunda bazıları gülünç, bazıları şaşırtıcı epeyi anıları vardır ki, Mustafa Sami Efendi, biraz da bu yüzden, tarihe geçmiştir.

Tanzimat devri vaka yazarları, onunla ilgili anılardan birini şöyle anlatıyorlar:

Mustafa Sami Efendi, Berlin elçisi iken, Avrupa'da uzun bir geziye çıkan Beylikçi Şevket Paşa, bir ara Berlin'e de uğramayı düşünmüş. Şevket Paşa, zamanının hatırı sayılır devlet adamlarından biri imiş. Berlin'e varınca, otele inmiyerek doğru Türk elçiliğine gitmiş. Elçi Mustafa Sami Efendi, o sırada bir resmi kabuldeymiş. Görevliler, paşayı doğru büyük şeref salonuna almışlar; yüksek mevkiine saygı olsun diye de salonun pahalı ve kıymetli mumlarını toptan yakmışlar.

Bir süre sonra elçiliğe dönen Mustafa Sami Efendi, pencerelerden taşan bol ışıklardan, lüks mumların yakıldığını anlamış, tıkanır gibi koşup içeri girmiş, görevlilere, mumların niçin yakıldığını sormuş. Berikilerin:

«— Efendim; pek hatırlı bir kimse olduğunu öğrenince, ağırlamak kaygısı ile hepsini yaktık.»

Yollu açıklamalarını dinlemiyerek:

«— Bire zâlimler, ne kadar hatırlı olursa olsun, padişah değil ya bu mübarek!..»

Sözleriyle onları bir temiz haşlamış, soluğu yukarıda almış. İçeri girip, paşayı görünce sanki pek sevinmiş, heyecanlanmış gibi, salonda dört dönmeğe, eteklemeğe, kandilli selâmlarla eğilip kalkmağa, her eğilip kalkışında da uzun redingotunun etekleri ile — farkında değilmiş gibi — mumlardan birine çarpmağa başlamış. Şevket Paşa, elçinin, kendisini bu kadar hararetli karşılayışından dolayı, hem memnun hem şaşkın bakınıp duradursun, Mustafa Sami Efendi, böylece iki tanesi hariç, bütün mumların hakkından gelmiş. Göz ucuyla şöyle bir yoklayıp yalnız iki mum kaldığını görünce, rahat bir nefes alarak:

«— Ah bilemezsiniz paşam, teşrifiniz bendenizi ne kadar sevindirdi. ne kadar ihya etti,»

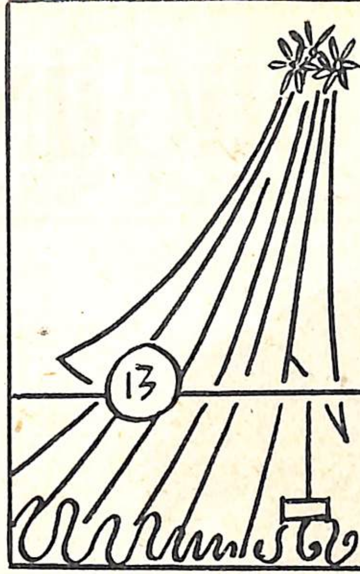
Diyince, işi çakan paşa, tatlı bir kahkaha atmış:

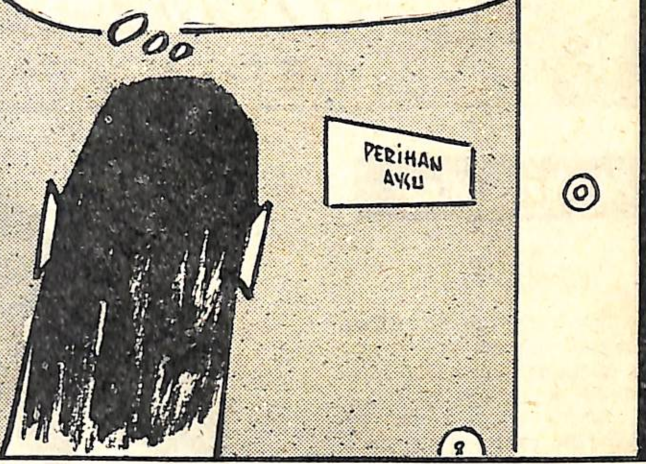
— Bilmez olur muyum, demiş, heyecandan etekleriniz tutuşuyordu!

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN — ADNAN TAHİR

ÇİZEN — TURHAN

Aramızda kalsın

ARKADAŞIM Bertan'la, durakta beklediğimiz otobüs nihayet geldi işte. İtişe kakışa bindik... İçerisi tıklım tıklım. Biletçi durmadan bağırıyor bir yandan:

— Beyler ön taraflar boş.. ilerleyin biraz!..

Biletçinin kalıplaşmış sözü, yolcuları harekete getiriyor. Ama boşuna, yerinde durup kıpırdanmaktan öteye gitmiyor.

Önümüzde sarışın bir genç kız... Elinde paketlerle dolu naylon bir file, kalabalıktan nereye koyacağını şaşırmış, öfleyip duruyor boyuna..

Aklıma bir şeytanlık geliyor birden... Yavaşça naylon filenin bir ucunu, Bertan'ın paltosunun düğmesine iliştiriyorum.

İki durak sonra, genç kız inmek için kalabalığı yarmağa çalışıyor... Bir yandan da elindeki fileyi durmadan çekiyor. Çektikçe de Bertan'ın paltosu havalanıp duruyor.

İlk önce genç kız farkına varıyor...

— Aaaa!.. diyor, filem şeyinize takılmış!

Bertan'ın hâlini görüp te gülmemek imkânsız. Oltaya takılan balık gibi çırpınıp duruyor boyuna. Bir yandan af dilerken, diğer yandan da:

— Verin şu fileyi bir dakika.. şimdi çıkarırım... diye yardım etmeğe çalışıyor.

Genç kız naylon fileyi uzatırken;

— Ama ne olur çabuk olun, ineceğim.. diye yalvarıyor.

Yolcular gülmekten kırılıyor. Bertan'ın bütün uğraşmaları boşuna.. fileyi bir türlü düğmesinden çıkaramıyor. Nihayet ikisi birden, önden genç kız, arkasından da kucağında naylon fileyle Bertan, otobüsten inmeğe mecbur oluyorlar.

* * *

Aradan haftalar geçti, o günden sonra Bertan'ı hiç göremedim. Nihayet geçen gün bir mektup aldım... Şunları yazıyordu kısaca:

«Otobüsteki sarışın kızı hatırlıyor musun?.. Hani naylon filesi paltomun düğmesine takılan!.. İşte onunla bir hafta evvel evlendim. İkimiz de çok mesutuz şimdi. Bu akşam seni yemeğe bekliyoruz.. sakın gelmemezlik edeyim deme.

Mektubuma son verirken, sana şu sırrımı açıklamayı uygun buldum: Naylon fileyi paltomun düğmesine, mahsus ben takmıştım. Ama çok rica ederim, bu aramızda kalsın, karımın haberi yok... O bunu bir tesadüf diye biliyor.»

O akşam, saat tam yedide Bertan'ın evine gittim. Kapıyı, otobüsteki sarışın, yani Bertan'ın karısı açtı.

Bertan henüz gelmemişti eve. Biz salona geçip oturduk. Bertan'dan, arkadaşlığımızdan, geçmiş günlerden bahsetmeğe başladık. Bir ara genç kadına sordum:

— Bertan'la nerede tanıştınız?..

— A, bakın bu çok enteresan oldu, diye anlatmağa başladı. Bir gün otobüse binmiştim... Elimde de paketlerle dolu naylon bir file vardı. O sırada nerden estiyse aklıma, elimdeki fileyi yanımda duranın düğmesine takmak geldi. Ama ondan sonra da fileyi düğmeden bir türlü kurtaramadık. Sonunda, ikimiz birden otobüsten inmeğe mecbur olduk.

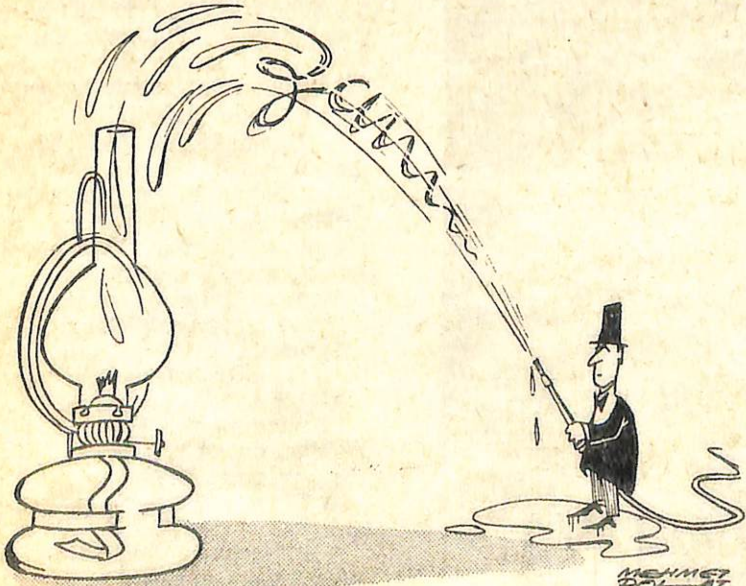
Hani: «İlk bakışta âşık oldu!..» diye bir söz vardır.. Bizimki de öyle oldu işte.

Tam bu sırada kapı çalınmıştı. Genç kadın:

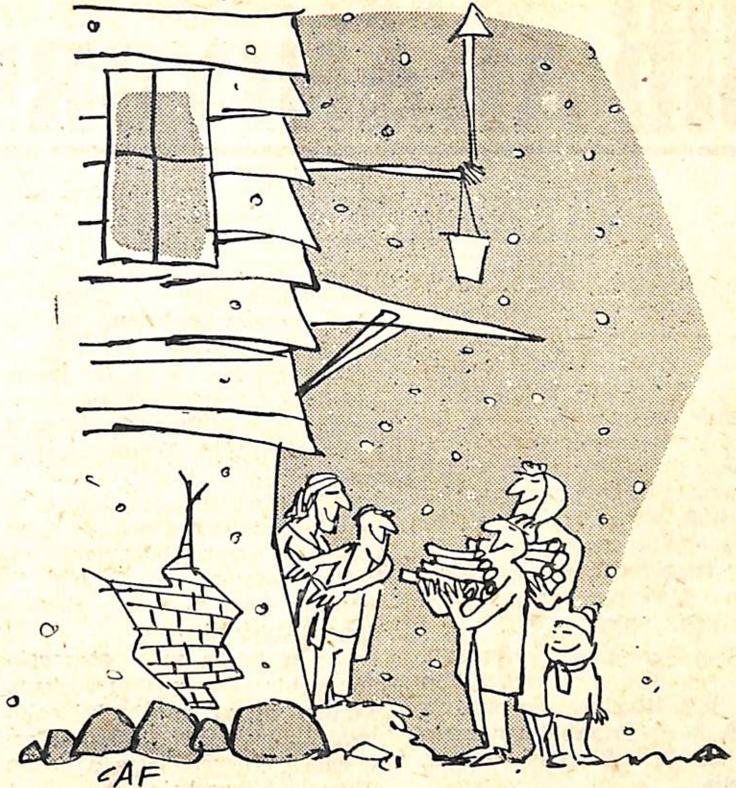
— Bu gelen Bertan'dır, diye yerinden kalkarken, âdeta fısıldayarak şunu ilâve etti:

«Sakın Bertan'a fileyi düğmesine benim taktığımı söylemeyin, haberi yok onun bundan... Bizim aramızda sır kalsın olmaz mı?..»

Ergin ORTAÇ

Gaza 14 kuruş zam yapıldı. — Gazeteler —

— Buyrun, buyrun.. Böyle misafire can kurban!

Üst Kattaki Kiracı

JEAN rahatına düşkün, kırkını çoktan geçmiş, sâkin bir evde kafasını dinlemeyi, genç kızlara kur yapmağa tercih eden müzmin bir bekârdı.

Ayrıca Jean talihsiz bir insandı da. Şimdiye kadar hangi eve taşındıysa sağına, soluna münasebetsiz kiracılar yerleşmiş gürültüleriyle rahatını kaçırmışlardı...

Mozart sokağında kirası ucuz, manzarası güzel, etrafı bahçelik bir apartmanın üçüncü katına yerleştiği gün, artık şansının açıldığını kendisi de kabul etti!... Evde çıt yoktu. Jean kuş cıvıltılarıyla uyuyor, gene bu cıvıltılarla uyanıyordu. Böylece aradan birkaç ay geçti...

Bir sabah Jean tepesinde koro halinde ağlayan ve tepinen çocukların gürültüsüyle uyandı ve evden de çıkarken üst kata altı çocuklu bir ailenin yerleşmiş olduğunu öğrendi.

Müteakip günler Jean için cehennem azabından farksız oldu. Gün doğmadan başlayan gürültüler sabah sekize, akşam faslı da saat beşten gece on'a kadar sürüyordu...

Jean'ın bu evde de rahatı kaçmıştı. Bu böyle devam edemezdi. Sinirden hiçbir şey yapamıyor, uyku bile uyuyamıyordu.

Ev sahibine mektup yazıp şikâyet etmeği düşündü ama hiçbir kanun çocukların evde oynamalarını men etmiyordu ki... Kiracıyla konuşup işi tatlıya bağlamak çıkar yoldu. Jean üst kata çıktı:

— Mösyö, dedi, çocuklarınızın ayakkabılarının parkelerin üzerinde çıkardığı ses olduğu gibi aşağı aksediyor. Bir sabrettim, iki sabrettim artık tahammülüm yok!. Bir şeyler yapın lütfen!.

Kiracı nazik bir adamdı: Ellerini uğuşturarak:

— Size hak veriyorum Mösyö dedi. Rahatsız olmanızı ben de istemem ama ne yapayım bu pahalılıkta altı çocukla geçinmek çok zor!..

Adamın hali Jean'a dokundu:

— Öyleyse dedi, katınızı ses geçirmeyen halıyla döşetmenin kaça mal olacağını öğrenin bana bildirin!

İki gün sonra kiracı masrafı bildirdi, ikiyüz bin frank! Epey yüklü bir masraftı bu! Ama Jean bu parayla rahatını satın alacaktı! Çeki yazıp yukarı gönderdi.

Ertesi gün ev her zamanki sessizliğine gömülmüştü. Üst katta çıt bile yoktu.

Rahata kavuşan Jean halıları görmek için üst kata çıktı ama ne holde, ne de odalarda bir parça bile halı yoktu, parkeler meydandaydı...

Şaşkın, şaşkın ev sahibine sordu:

— Halıları neden döşetmediniz?.

— Mösyö Jean! Lüzum görmedim de ondan. Artık gürültüden rahatsız olmıyorsunuz zannederim.

— Evet, dün gece ilk defa rahat bir uyku uyudum.

— İşte lâzım olan da bu değil mi Mösyö Jean? İkiyüz bin frangı halı döşetmek için sarfetmeği saçma buldum, çocuklara birer çift yün terlik aldım!...

Tomris Seçgir

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 6 —

Şimdi mi? Vallaha oğlum, şimdi nerdedir bilemem, yıllar var ki gördüğüm, işittiğim yok... Zaman zaman, ben aklımdan, bu kadın buralarda edemez, gene kalkıp Nis'e gitmiştir, diye düşünür dururdum. Bana sorarsan, gene de öyledir, Nis'e gitmiştir, o Nis denilen yer her neresiyse... Çünkü öyle bir asâletli kadın buralarda yaşıyamaz mümkünü yok. Nasıl anlatsam sana asâletini canım, yani sertçe bir rüzgâr üfürse bedenine, hemen örselenir, bir ay hasta yatar, artık anla...

Madem öğrenmek istiyorsun, anlatayım. Ben tezkereyi alıp bizim köye dönünce, amcam oğlu Kel Şerif İstanbul'dan mektup yazdı ki «Sana iş buldum, tez gel!»

İstanbul'a varışımda, amcam oğlu Kel Şerif,

— Seni bir Hanımefendi'ye gösterecekler, beğenirse yanında çalışacaksın... dedi.

Beni Nişantaşı'nda bir apartımana götürdü. Apartımanda bir başka adam beni bir odaya soktu. İşte Betül Hanımefendiyi ben ilk o zaman gördüm. Yastıklar içine gömülüp uzanmış. Yattığı yerden, eline bir saplı gözlük alıp bana baktı da baktı, saplı gözlüğü o yana bu yana çevirip her yanımı muayene ediyor. Saplı gözlüğe gayet meraklıydı ve hiç yanından eksik etmezdi.

Bir zaman bana böylece baktıktan sonra, beni oraya getiren adama, ecnebi dilince bir şeyler söyledi. Beni beğenmiş. O adam bana,

— Vale oldun, gözünü aç! dedi.

Cahillik, ben vale nedir ne bilirim. Herif bana «vale oldun» deyince, ben bu lâfı «Vali oldun» anladım. Demek bu İstanbul şehrinin âdeti budur, zengin karı kısmı adamı saplı gözlükle muayene edip beğenirse vali yapıyor dedim. Sonra sonra, vale'nin bizim bildiğimiz uşak'ın gâvurcası olduğunu öğrendim.

Efendim, gayetle asâletli olduğundan çok ters bir kadındı. Bak meselâ, bu İstanbul'un zengini yaz geldi miydi, Boğaziçi, Büyükada gibi yazlığa taşınır değil mi? Bu bizim Betül Hanımefendi yazın sıcağında Nişantaş'ındaki apartımanında oturur, kışın da Boğaziçinin Anadolu yakasındaki yalısına taşınır. Böyle bir ters kadın Allah selâmet versin...

Onun yanına vale durduğumun haftasına mı, ayına mı, geçmiş gün aklımda iyi kalmadı, kış bastırdığından yalıya taşınıldı. Koskoca bir yalı ve de o yalıda tek basına yaşıyor, hizmetçi, aşçı, usak takımını katiyen yalıya sokmuyor. Yalının arkası, fundalıklı dik bir sırt; bu sırtta bir ev var, biz uşak, hizmetçi, aşçı, şoför filân bu sırttaki evde kalıyoruz. Betül Hanımefendi, her ne hikmetse insanoğlundan nefret etmekteymiş, ondan bir başına yaşıyor, bir de kedisi var... Kadın dertli, melânkoli denilen bir hastalık varmış, ondan olmuş... Sebebi de, bunun bir kocası varmış, prens... Prens ile Nis'te yaşarlarmış ve de prens gayetle kumarbaz bir herifmiş. Sonra prens intihar etmiş, Betül Hanımefendi de İstanbul'a gelmiş.

Yalıya taşınıncaya kadar, o ilk gördüğümden sonra bir daha ben onun suratını görmemiştim. Yalıya taşınınca, biz de o dediğim dik sırttaki eve yerleştik. Bana dediler ki,

— Sen daima evde oturacaksın, hiçbir yere ayrılmıyacaksın. Yalıdan eve zil vardır. Zil çaldı mıydı, anla ki Betül Hanımefendi seni çağırıyor. Hemen koşup «Buyur!» diyeceksin.

Ben zilin başına çöktüm. Dört gün zil çalmadı. Kış da iyiden iyiye bastırdı, oraları dizboyu kar oldu, daha da kar yağmada... Bir gece uyuyorum, zil sesiyle yataktan fırladım. Bir zil çalıyor ki durmamasıya, aman Allah... Uyku sersemi şaşırmışım da, apartopar giyinmemle «Eyvah, kadının başına bir iş geldi...» diye seğirttim. Velâkin, o karın üstüne gece don çıkmış, yerler hep don... Kaldığımız ev de bayırlaşağı olduğundan, adımımı atmamla yuvarlanıyorum. Düştüğüm yerden kalkıp tutunayım demeye kalmadan bir daha yerdeyim... Zil de hiç durmadan çalıyor. Hey Allah ben ne etsem... İçimden «Bunca zaman bir iş görmeden yiyip içip yan geldim, yattım. Nasılsa Hanım bir iş buyuracak, ona da yetişmenin imkânı yok...» Yerler buz olmuş, hem de dimdik... Hop ayaktayım, pat yerdeyim... Kafam gözüm patladı ya, aldırdığım yok, şu zil sesine yetişsem bir... Baktım olacağı yok ve de dağbaşında sakatlanıp kalacağım, o yana bu yana tutunmayı bırakıp, kendimi bıraktım, yuvarlanarak, kayarak yalının kapısına düstüm. Anahtarı bana vermislerdi. Kapıyı açıp girdim. Gelgelelim, Hanım'ın odası nerdedir, bana göstermediler. Koskoca bir yalı bre oğlum, içinde var belki kırk oda... Masallardaki gibi bir şey bu. Betül Hanımefendi hangisinde ne bilirsin? O kapıya saldırıyorum, helâ... Öbüründen dalıyorum, mutbak... Öteki, banyo... Beriki, bomboş bir salon... Zil sesinin geldiği odayı bulamıyorum. Kutudaki kibritler de bitti mi sana, ben kaldım karanlıkta. Elektrik düğmesini bulamam... Allah bilir o koskoca üç katlı yalıyı beş-on sefer döndüm dolandım durdum. Sonunda ayağıma bir şey dolanıp merdivenlerden yuvarlandım da Allaha şükür, düşüp yattığım yerden bakınca, bir kapı aralığından ışık sızdığını gördüm. Kalkıp davrandım. Kapıyı tıklattım. İçerden sesi geldi: «Kamin!» Allah selâmet versin, ya «Antre» derdi ya da «Kamin», «Buyrun, girin» demezdi, asâletinden...

İçeri girdim. Tüyler ve tüller içinde uzanmış, yatıyor. Cennetteki huriler de olursa böyle olur işte... Gözleri tavanda, başını çevirmeden,

— Nicin geciktin? dedi.

Gündüz gözüyle evden yalıya beş dakikada zor gelinir, ben o karda donda gecenin bir vakti daha çabuk nasıl geleyim? Hiç sesimi çıkarmadım.

— Ben seni bir sey icin çağırmıştım, ama neydi unuttum... dedi.

Gene sesimi çıkarmadım.

— Ben seni niçin çağırmıştım acaba? dedi bir daha.

Sonra birden hatırladı:

— Haaa, okurken uyuya kalmışım da kitap düşmüş elimden... Şu kitabı versene!

Evet, yerde bir kitap duruyor ama, istediği bu kitap olamaz. Çünkü, yattığı yerden eli sarkmış kitaba dokunuyor. İstese, eğilmeden kitabı alır, ne diye dağbaşlarından gecenin bir vakti beni çağırsın buraya?

— Hangi kitabı efendim? dedim.

— Yerdeki kitabı görmüyor musun? dedi.

Eğildim, yerden kitabı aldım,

— Buyrun... dedim.

Kitabı aldıktan sonra, öbür elindeki saplı gözlükle bana bakmasıyla,

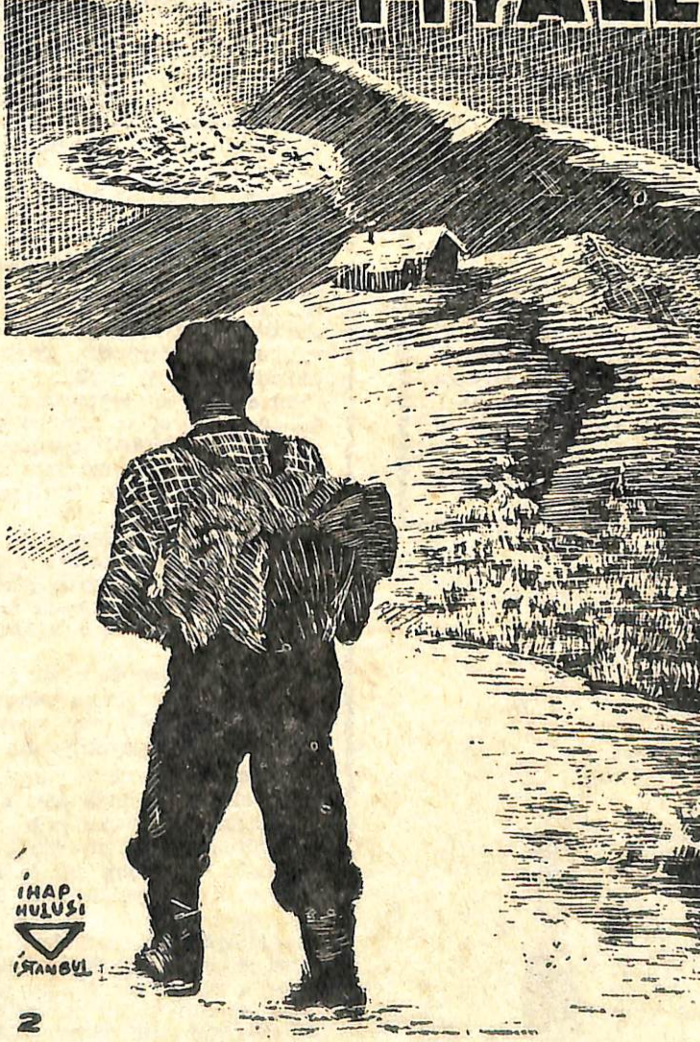
— O nedir öyle? diye bağırması bir oldu.

Ellerim, yüzüm sıyrılmış düşmekten, azıcık kan sızıyor; onu soruyor sanarak,

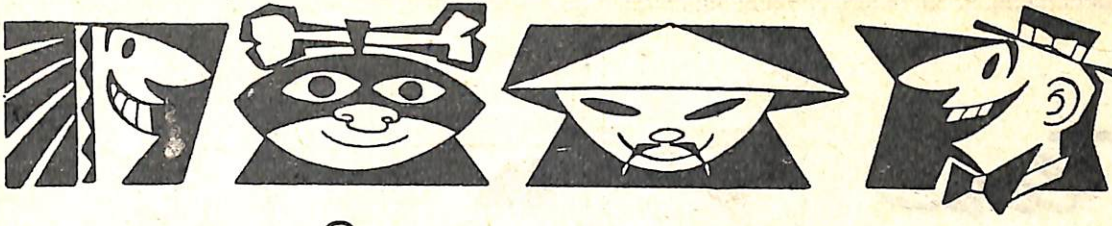
— Bir şey değil efendim... dedim.

Saplı gözlüğü elinden bırakmadan bana bakarak,

— Nasıl bir şey değil, sen ona bir şey değil mi diyorsun... dedi.

(Reklâmcılık: 5775—41)

Çare

Büyük bir şirketin müdürü olmuştu ama, Jacques hasislikten bir türlü vazgeçememişti... Bir gün bütün şefleri topladı:

— Bir hafta sonra yeni yıla gireceğiz dedi, bu münasebetle şefler ve işçiler arasındaki bütün anlaşmazlıkların ortadan kalkmasını istiyorum. Ama üç şartım var: Bir, bu iş bana çok pahalıya mal olmamalı, iki, bütün şehir bundan bahsetmeli, üç personel memnun olmalı...

Birkaç gün sonra Jacques masasında şöyle bir not buldu:

— «Gayet basit ve kolay!... Kendinizi Eiffel kulesinin üçüncü katından atın! Size hiç pahalıya mal olmaz! Bütün Paris sizden bahseder, ve bütün personel çok memnun olur!...»

Nasıl?

Müşteri, bir saattir, yirmi takım elbise giymiş, çıkarmış, ama hiçbirini beğenmemişti. Kullanılmış elbise satıcısı, ötekilerden elli frank daha pahalı olan bir takımı teklif etti. Müşteri elbiseyi giydi, aynanın önünde kendini şöyle bir süzdükten sonra, almağa karar verdi.

Adam gittikten sonra satıcının karısı merakını yenemeyip kocasına sordu:

— Bu kadar kararsız bir adama en pahalı elbiseyi satmak için ne yaptın Allahaşkına?...

— Oh! dedi, satıcı, gayet basit cebine boş bir portföy koydum!!...

— **Şunun cakasına bak.. Arabam var diye amma kuruluyor!..**

— **Yalan!.. Ben dün gece Albert'le değil, Pol'le beraberdim!**

Pot üstüne pot!

Turistler tarihî bir şatoyu geziyorlardı. Bunların arasında yaşlı bir adam, bir ara yanındakine dönüp,

— Şuna bakın hele!.. diye önlerindeki kısa saçlı, pantalonlu birini gösterip, «Ne acaip şey!..» dedi, «İnsan, kız mı erkek mi, ayırt edemiyor bir türlü!»

— Nesi acaip?.. Tabiî ki kız, üstelik benim kızım!.. diye cevap verdi.

İhtiyar pot kırdığını anlamıştı.

— «Ah, çok affedersiniz babası olduğunuzu bilmiyordum...» diye hatâsını düzeltmeğe çalışırken, öbürü cevap verdi sertçe:

— Babası değil, annesiyim!..

Sesimi çıkarmayınca,

— Huzuruma bir daha böyle istemem, önüne ardına bak da toparlan!.. dedi.

Bir de baktım ki, aman ne baksam... Tuuu, rezillik. Uyku sersemi, zil sesiyle yataktan fırlayıp pantalonu ayağıma çektim ya, o zaman mı düğmeleri ilikliyememişim, yoksa bayırda yuvarlanırken mi çalılara takılıp pantalon düğmeleri çözülmüş...

Arkamı dönüp toparlandım. O da güler ha güler, güler ha güler... Bir mahcup oldum ki, hiç sorma.

— Zil çaldı, koştum geldim efendim, emriniz? dedim.

— Kitap için çağırmıştım, gidebilirsin... dedi.

Döndüm, o don havada yokuşu tırmanıp odama geldim ki, yeniden zil çalmakta... Hay Allah! Demek benden ne istiyeceği sonradan aklına geldi, diye düşündüm, döndüm geri. Ayağım alıştığından odayı buldum, kapıyı vurdum.

— Antre!

Girdim.

— Emriniz?

— Bir şey yok...

— Zil çaldınız da...

— Ben çalmadım...

Döndüm geri ki hâlâ zil çalıyor. Demek hanımefendi benimle eğleniyor. Bir daha vardım yanına.

— Zil çaldınız... dedim.

— Haaa, dedi, farkında olmadan belki elim dokunmuştur, demin parmaklarımın arasında oynuyordum da...

Avucunda armut biçimi zil düğmesi duruyor.

Ters bir kadındı canım. Geceleri hiç uyumaz, gündüzleri uyur. Kışın yazlıkta oturur, yazın da şehir içinde... Yanında çalışanların hepsini kovdu, bir şoförle bir de ben kaldık... Her şeyi neyse ya, ille zil çalmalarından bıktım. Sabaha kadar durdurak yok. O koca yalıda bir başına kalmaktan da hiç korkusu yok. Bizi de yalıda yatırmaz. Bunlar hep neden? Asâletinden...

Hiç unutmam, unutulacak gibi değil ki, gene bir gece sabaha karşı zil çaldı. Koşup gittim. Gene elinde kitap.

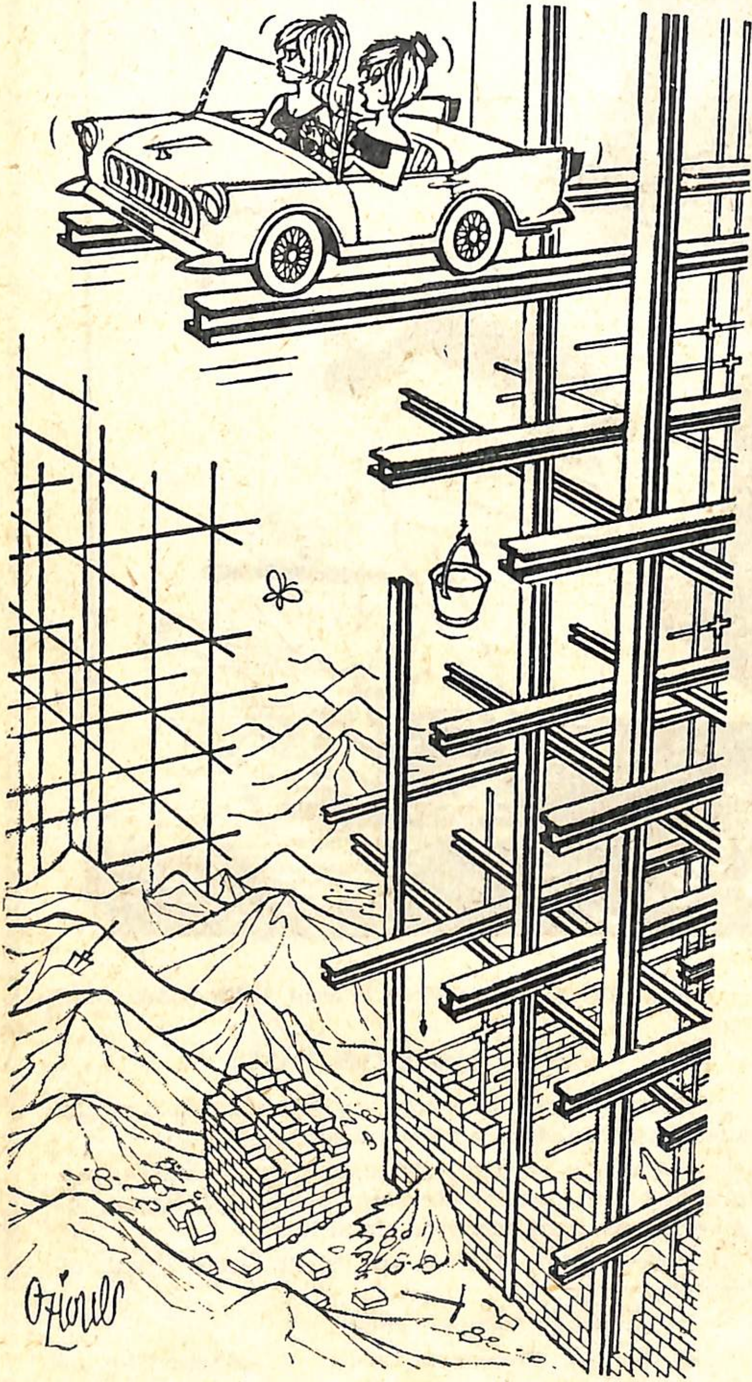
— Buyrun! dedim.

— Çabuk, bana kremşantiye bul, gel! dedi.

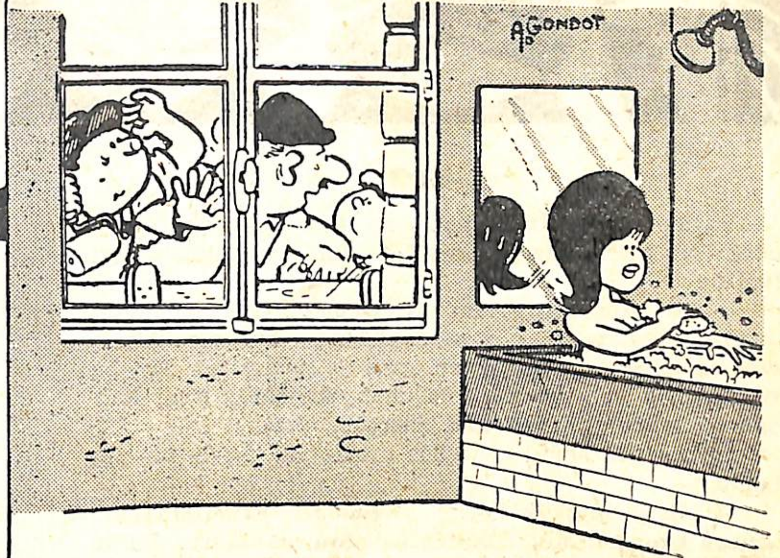
— Başüstüne efendim, dedim ya, acep bu kremşantiye dediği ne ki?

(Devamı var)

Dünya Karikatürleri

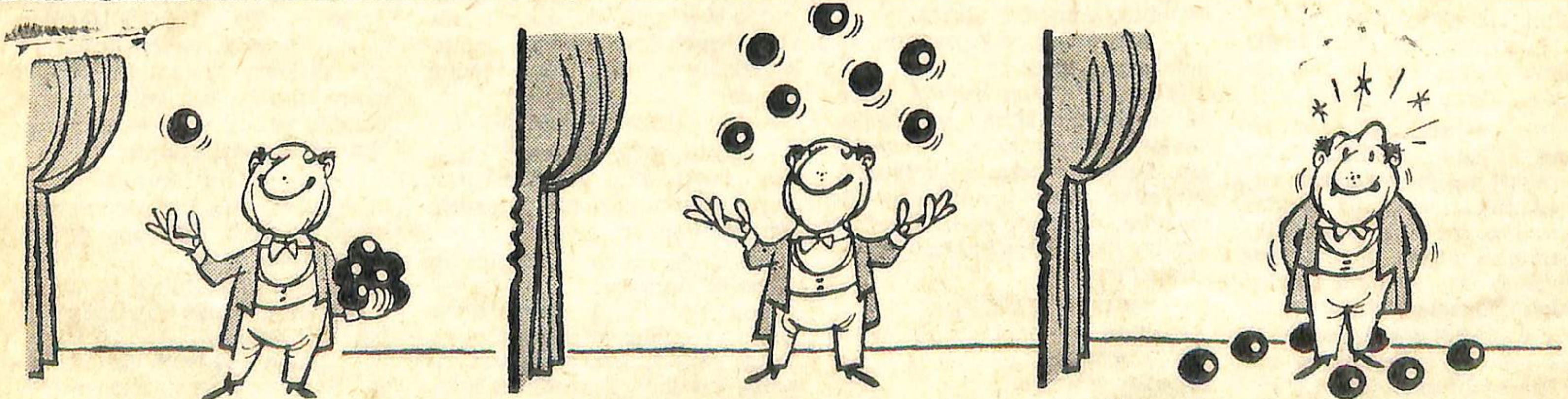
-GALİBA YOLU ŞAŞIRDIK..

-ÇEKİL ORDAN ULAN... ON SEKİZ YAŞINDAN KÜÇÜK OLANLARA YASAK!..

-MADAM!.. ÖRDA BİR ŞEYTAN VAR!..
-İMKÂNSIZ... KOCAM SEYAHATTE!..

YAZISIZ..

...üstelik kuvvet verir!

Evet, SANA yalnız lezzeti ile değil, ihtiva ettiği çeşitli vitaminler ve zengin kalori ile küçük - büyük herkes için bir kuvvet ve enerji kaynağıdır.

Özellikle, ihtiva ettiği A ve D vitaminleri dolayısı ile SANA gelişme çağındakiler için çok lüzumlu bir gıdadır.

Sana

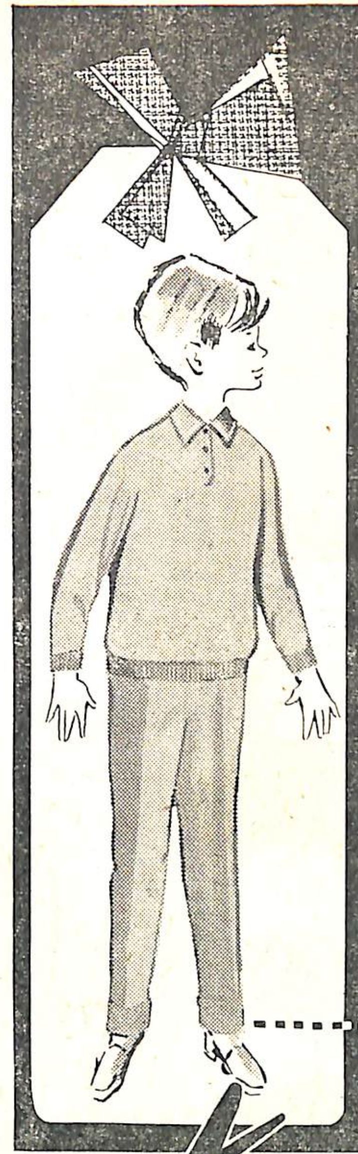
GRAFIKA

ağıza tat, vücuda sıhhat!

S-283

(İlâncılık: 8010—42)

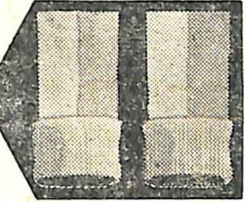
Türkiyede ilk defa paçaları lâstikli

%100 YÜN

Fully Fashioned

ÇOCUK PANTALONLARI

KAZOVA FABRİKALARI çocuklar için AVRUPA ayarında ilk ve en mükemmel en ucuz çocuk takımlarıyla bütün Türkiyede büyük ve haklı bir şöhret yapmış bulunmaktadır.

Kazova

Giyimde zerafet yaratır.

Mamullerimizi: Kazova mağazalarından ve büyük tuhafiyeclerden arayınız

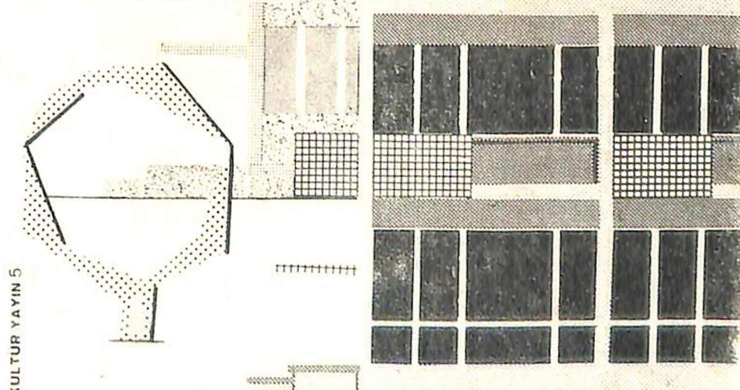
Radar Reklam

(İlâncılık: 8492—43)

1964 YILINDA

2250000

LİRALIK PARA VE APARTMAN DAİRESİ İKRAMİYELERİ

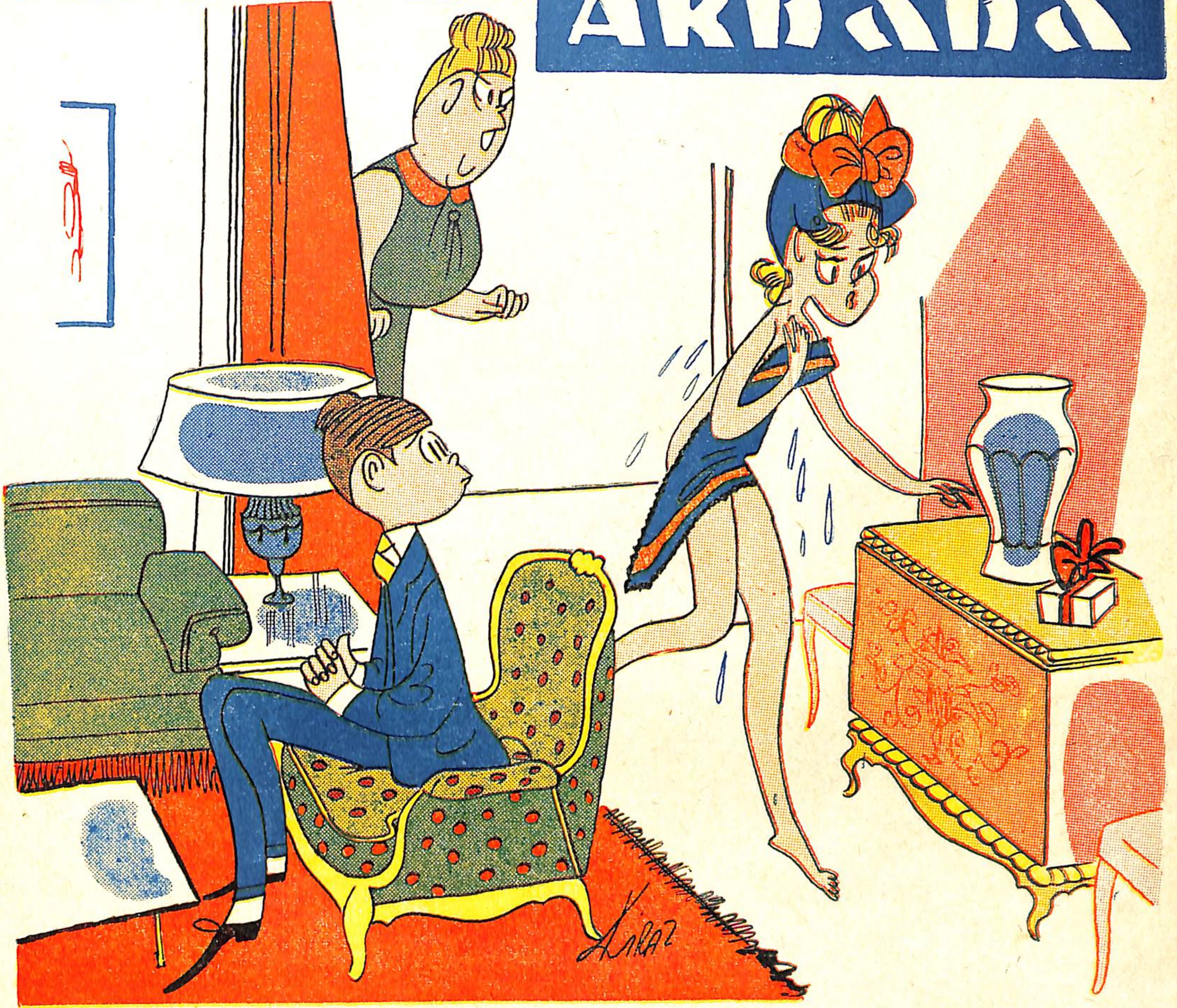

KULTUR YAYIN 5

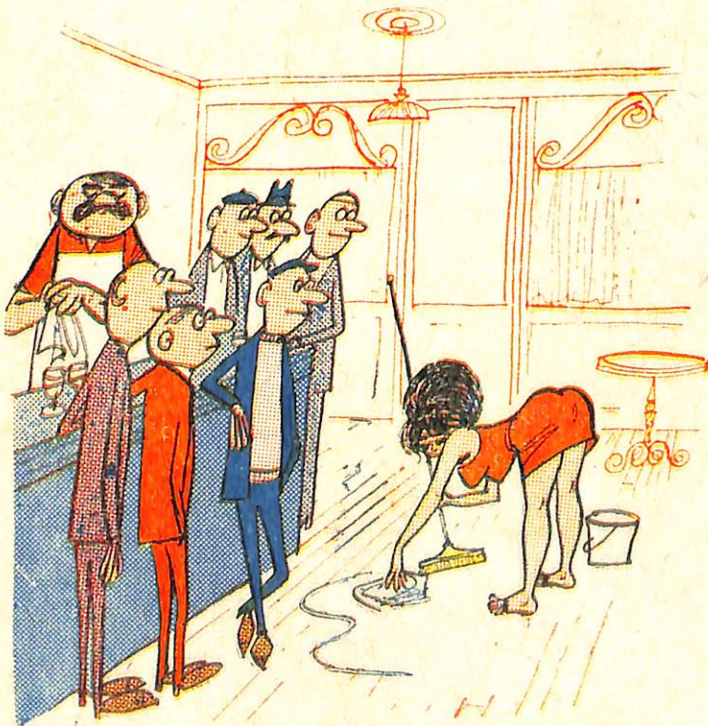
TÜRK TİCARET BANKASI

(Reklâmcılık: 573—44)

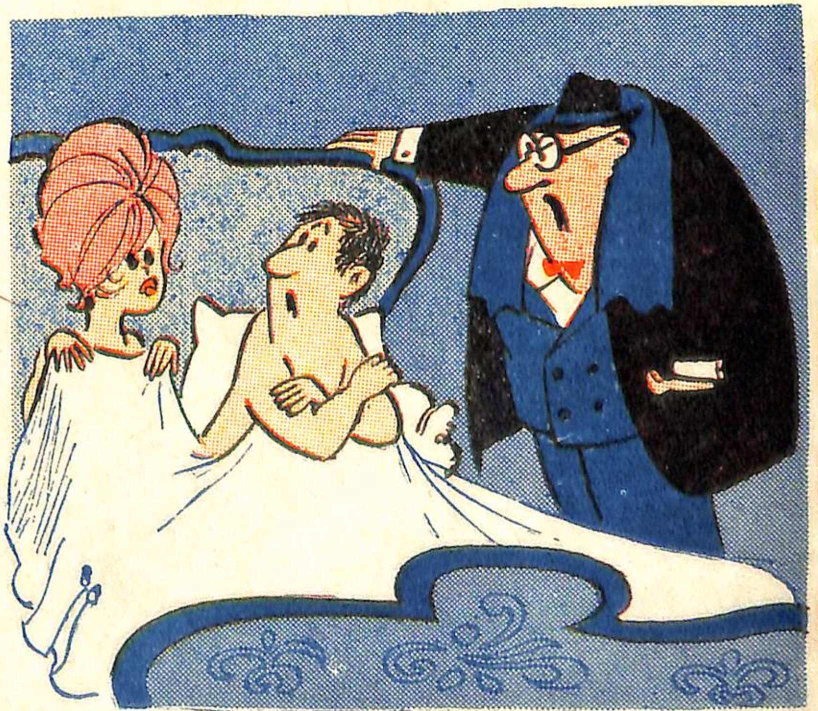
Akbaba

-DELİ KIZ.. NİŞANLIN BİR PAKET GETİRDİ, DER DEMEZ BANYODAN FIRLAYIVERDİ!..

-MÜŞTERİ ÇEKMEK İÇİN ORTALIK PIRIL PIRIL OLMALI!..

-KOCANIZIN BU KADAR KABA OLACAĞI HİÇ AKLIMA GELMEZDİ!..